

Vlaams
Parlement

vergadering **C72**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 7 januari 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over gender-neutraliteit bij de behandeling van aanvragen bij het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) – 256 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de secretaris-generaal van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) – 604 (2015-2016)	6
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over fundamentele en actuele wijzigingen in de automobielsector – 212 (2015-2016)	16
VRAAG OM UITLEG van Lionel Bajart aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de verlenging van het steuntraject naar de eindfases van de innovatieketen – 264 (2015-2016)	18
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het start-up plan van de Federale Regering en de raakvlakken met Vlaanderen – 607 (2015-2016)	21
VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over herintreders op de arbeidsmarkt – 613 (2015-2016)	22
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de tijdelijke tewerkstelling van vluchtelingen in Plopsaland – 605 (2015-2016)	26
VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het charter tussen VDAB en Pôle emploi – 637 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het charter tussen VDAB en de Franse arbeidsbemiddelingsdienst Pôle emploi – 656 (2015-2016)	29
VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over betaald educatief verlof voor vrijwillige brandweermannen – 638 (2015-2016)	32

**VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over gender-neutraliteit bij de behandeling van aanvragen bij het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO)
– 256 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Goedemorgen, mijn beste wensen. Laat ons in 2016 het beste maken van deze commissie.

Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Voorzitter, collega's, ook mijn beste wensen voor een inspiratievol jaar, met goede debatten.

Tijdens de zomer van 2015 publiceerden de Nederlandse onderzoekers Romy van der Lee en Naomi Ellemers de resultaten van hun onderzoek naar gendereffecten bij de Nederlandse tegenhanger van ons Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO), de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

Uit dat onderzoek, dat was besteld door de NWO, bleek dat vrouwelijke onderzoekers door een gebrek aan genderneutrale procedures minder kans hebben om een onderzoekssubsidie te krijgen voor een project. De gemiddelde slaagkans bij de mannelijke aanvragers lag op 17,7 procent, voor vrouwelijke aanvragers slechts op 14,9 procent. Als je het aandeel vrouwen onder de aanvragers vergelijkt met het aandeel vrouwen onder de toekenningen, zien we zelfs een verschil van 4 procent.

De oorzaken voor dit verschil situeren zich volgens de onderzoekers in een genderbias in de verschillende stappen van de procedure. Zo worden vrouwelijke onderzoekers gemiddeld minder competent beoordeeld dan mannelijke onderzoekers bij een vergelijkbare wetenschappelijke trackrecord, wat een heel belangrijk element is in het bepalen of een aanvraag al dan niet in overweging wordt genomen.

Verder is er ook een gebrek aan genderneutrale taal en genderneutrale vragen, die verder in het nadeel werken van vrouwelijke onderzoekers bij onder andere interviews en het toekennen van subsidies. Nog opvallend is dat hoe sterker de competitie in een wetenschappelijk domein is, hoe sterker de genderbias is. Zo is de genderbias bij de humane wetenschappen, waar de competitie het sterkst is, het meest opvallend.

Uit het onderzoek blijkt dat 58 procent van de projecten werden ingediend door een mannelijke onderzoeker, terwijl 62 procent van de middelen werden toegekend aan mannelijke onderzoekers.

Nu, een belangrijk element in dit onderzoek was dat de NWO bereid was een dergelijke screening van meer dan 2800 aanvragen toe te laten en naar alle waarschijnlijkheid ook maatregelen zal nemen om een bias naar geslacht weg te werken. In Vlaanderen is er voor zover geweten nog nooit onderzoek gevoerd naar mogelijke verschillen in de kans om een projectaanvraag succesvol af te ronden naar geslacht, terwijl we uit het Nederlandse onderzoek mogen concluderen dat er wel reden is tot ongerustheid. De rankings van de wetenschappelijke bijdragen aan een discipline van de onderzoekers zijn immers een belangrijk element in de evaluatie van een FWO-aanvraag en door de schaarsere middelen en de grotere competitiviteit is de kans om een projectsubsidie bij het FWO te verkrijgen, lager dan in Nederland.

Aangezien onderzoekssubsidies een cruciaal element vormen in de uitbouw van een succesvolle loopbaan als onderzoeker en Vlaanderen met een groot genderonevenwicht kampt binnen zijn professorenkorps – waar er op het niveau van de docenten al een grote bias is, is dat zeker en vast voor de gewone hoogleraren bijzonder opvallend –, is een evenwichtige toekenning van FWO-subsidies zeer belangrijk.

Minister, hebt u weet van een ongelijke behandeling tussen mannelijke en vrouwelijke onderzoekers bij het FWO?

Bent u vervolgens, mocht het nog niet zijn onderzocht, in navolging van Nederland bereid een mogelijke genderbias in de behandeling te onderzoeken en de procedures te evalueren op hun genderneutraliteit?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Segers, alle aanvragen worden door het FWO op gelijke wijze behandeld, zonder onderscheid tussen de aanvragers. Het FWO kijkt er vanuit de administratie nauwlettend op toe dat er tijdens de paneldiscussies geen argumenten worden gebruikt die niet onder de noemer 'wetenschappelijk' kunnen worden gevat en die zouden indruisen tegen de formele evaluatiecriteria zoals die zijn uitgewerkt door de raad van bestuur.

Bij de samenstelling van de FWO-expertpanels wordt ernaar gestreefd om minstens 33 procent vrouwelijke experten te laten zetelen in het panel. En uiteindelijk realiseren ze in hun panels effectief 35 procent vrouwelijke experten.

In de hr-strategie is het thema gender prominent aanwezig. Het FWO richt zich op twee aspecten in het bijzonder. Ten eerste richt het zich op het creëren van een level playing field in de selectieprocedure, met name het vermijden van 'gendered decisions'. Ten tweede wil het FWO gezinsvriendelijke mobiliteit maximaal stimuleren, bijvoorbeeld door financiële incentives.

In de afgelopen jaren heeft het FWO daarom een hele reeks maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat alle onderzoekers en kandidaat-onderzoekers intrinsiek dezelfde kansen krijgen. Zo worden eventuele verschillen in onderzoekslapbaan die het gevolg zouden kunnen zijn van bijvoorbeeld zwangerschap of ouderschapsverlof, in rekening gebracht bij de evaluaties. Ze worden als het ware geneutraliseerd in evaluaties.

In het kader van het gender- en diversiteitsbeleid van het FWO kunnen ook onderzoekers in functie rekenen op gendervriendelijke maatregelen, zoals de administratieve verlenging waarmee onderzoekers na een zwangerschap tot negen maanden extra financiering kunnen krijgen om het lopende mandaat naadloos aan te laten sluiten bij een nieuwe aanvraag. Bij de ontvankelijkheidsreglementen wordt er rekening gehouden met extra jaren voor elke periode van zwangerschapsrust of ouderschapsverlof. Ik denk dat het FWO op dit moment in zijn beleid, zowel wat de aanvragen bij de expertisepanels als het hr-beleid betreft, genderneutrale of zelfs vrouwvriendelijke maatregelen heeft genomen.

Het FWO evalueert jaarlijks de aanvragen en toekenningen van de oproepen voor nieuwe mandaten en onderzoeksprojecten. Voor alle expertpanels en alle onderzoekdisciplines worden statistieken bijgehouden, die ook toelaten om op een geaggregeerde manier de genderbalans voor het FWO in het algemeen of opgesplitst per discipline en expertpanel te bekijken. Die statistieken worden jaarlijks publiek bekendgemaakt in de bestedingsanalyse, die online beschikbaar is op de website van het FWO. Die gegevens worden door het FWO zelf gebruikt

om de genderverhouding bij de gefinancierde onderzoekers alsook de resultaten van de verschillende gendermaatregelen te evalueren. Wij beschikken dus over die gegevens, ik zal straks een aantal cijfers aanhalen.

Je moet die statistieken altijd over een aantal jaren bekijken, want dat hangt ook af van wie aanvragen indient en zo, maar als daaruit blijkt dat dat nodig is, worden er bijkomende maatregelen genomen.

Als we kijken naar de gemiddelde slaagkansen voor de jongste tien jaar voor de doctoraatsbeurzen, dan zien we dat er amper verschil is tussen die voor mannelijke aanvragers, met 27,5 procent, en vrouwelijke aanvragers, met 26,1 procent. Statistisch gezien is dat waarschijnlijk zelfs niet echt verschillend. Bij de postdoctorale mandaten zie je wel een groter verschil. De mannelijke aanvragers hadden de jongste tien jaar 31,1 procent kans, de vrouwelijke slechts 27,9 procent.

Ik denk dat u al weet dat we de evaluatieprocessen bij het FWO vandaag grondig aan het evalueren zijn. We zijn die onder meer ook aan het herbekijken wegens de overgang naar dat vernieuwde FWO, dat ook de elementen van de Hercules-financiering voor infrastructuur erbij krijgt, net als de doctoraatsbeurzen van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT). Uiteraard zullen we bij die nieuwe selectie- en evaluatieprocedure de resultaten inzake gendergelijkheid van de afgelopen jaren zeker mee in overweging nemen, om ook daar extra aandacht aan te besteden.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Minister, ik dank u voor de toelichting en de cijfers. Dat vrouwelijke vorsers vandaag ongeveer dezelfde slaagkansen hebben als het gaat om het behalen van een doctoraatsbeurs verwondert niet, als we bedenken dat vrouwen het vandaag gewoon beter doen op de universiteit.

Het probleem ontstaat echter naarmate men hoger op de ladder zit van de hiërarchie, van een academische carrière. Het verwondert me dus ook niet dat bij de postdocs het verschil al een stuk groter is. Daar lijkt het verschil me op het eerste gezicht ongeveer hetzelfde te zijn als in Nederland. Ook in Nederland dacht men bij de NWO dat de screenings volledig objectief en genderneutraal gebeurden. Op basis van het onderzoek dat men zelf heeft laten uitvoeren, heeft men gezien toch met een probleem te zitten. Vaak gaat dat over heel subtiele zaken, zoals woordgebruik, en natuurlijk speelt ook het feit dat nog altijd maar een derde van de commissieleden vrouwen zijn, een rol. We hebben dus genoeg redenen om dit te blijven volgen, om daar aandacht voor te hebben en er ook verder onderzoek naar te doen.

Dit is trouwens niet alleen een Nederlands fenomeen. Hetzelfde werd vastgesteld bij de heel grote, belangrijke Europese beurzen van de European Research Council (ERC). Die zijn op dezelfde manier doorgelicht en men heeft daar dezelfde 'gender bias' vastgesteld. Als we dus echt werk willen maken van het volledig doorstoten van vrouwen in een academische carrière, dan moeten we dit blijven opvolgen, en dan zou het me erg verheugen als u bereid zou zijn om daar een soortgelijk onderzoek naar te laten doen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik zal het Nederlandse onderzoek opvragen, en, als dat zinvol is, ook een gesprek tussen het FWO en die mensen laten organiseren, zodat die elementen meteen worden meegenomen bij die nieuwe evaluatie die we zullen voorstellen. We hoeven niet te onderzoeken: er is onderzoek genoeg gebeurd. We proberen dit meteen in de praktijk mee te nemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de secretaris-generaal van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) – 604 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, geloof me, ik sta hier met mijn vragen omdat ik niet anders kan, omdat de feiten ons dwingen om dit debat aan te gaan. Ik schep hier echt geen plezier in, integendeel. Minister, ik meen dat we dat gevoel delen.

Wat zich de afgelopen weken heeft afgespeeld, is echter eigenlijk ongezien. De scène die we gisteren hebben gezien, hoort bij die reeks: een secretaris-generaal die amper twee maanden na zijn start alweer verdwijnt. Eerlijk gezegd zijn er binnen de Vlaamse administratie, en zeker bij het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO), geen precedentes die me meteen voor de geest komen. Ik wil, gezien de tijd die er verstreken is sinds het indienen van de vraag en gezien de recente gebeurtenissen, toch even stilstaan bij de chronologie van een en ander en bij onze reactie daarop. Minister, waar nodig zal ik ook wijzen op uw reactie en die van uw kabinet. In dezen lijken dat me relevante zaken.

Een medewerker maakte me begin december attent op een artikel op een nieuwssite waaruit bleek dat de secretaris-generaal, die op dat moment een maand aan het hoofd van het FWO stond en eerder het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) had geleid, had uitgekapt met een prestigieuze prijs die hij in 2012 in Dublin had ontvangen, namelijk de European Science, Technology & Innovation Management Award, maar dat die prijs en de organisatie erachter niet zouden blijken te bestaan. Toen mijn medewerker me daarop wees, was mijn eerste reactie dat we daar niets mee zouden doen. Weet u waarom? Ik kon me niet voorstellen dat dit zo was. Ik dacht dat dit binnen een paar minuten of uren zou worden rechtgezet, dat iemand naar voren zou komen met een verklaring, een bewijs of een samenhangende uitleg voor het verschijnen van dat artikel.

Ik wou niet meedoen met een heksenjacht. Ik denk ook niet dat ik mij daaraan bezondigd heb. Vandaag wil ik mij bij die medewerker verontschuldigen, want die persoon had het bij het juiste eind. We hebben allemaal gezien wat er de afgelopen dagen is gebeurd. In plaats van een rechtzetting hebben we een heel schimmig, onsamenhangend communicatieverhaal gekregen, dat er eigenlijk op neerkwam dat de heer Tack zegt dat hij misleid werd. Op Apache.be stelde hij: "Het was fout niet onmiddellijk alle referenties naar deze award te verwijderen. Dat is nu rechtgezet."

Als je dan verder kijkt naar de uitleg die wordt gegeven, valt vooral op dat er heel veel gebrek aan detail is, aan data, aan concrete namen en plaatsen. Als iemand in die hoedanigheid op die manier wordt aangevallen, zou je toch denken dat hij die namen en plaatsen spontaan zou geven, gewoon om feiten te weerleggen, de bladzijde te kunnen omdraaien en zijn taak te kunnen opnemen, de zeer belangrijke taak waarvoor hij door ons allen was aangeduid.

Bij mij kwamen toen drie eenvoudige vragen op, minister: wordt of werd er in het cv van de betrokkene melding gemaakt van deze prijs, had de betrokkene de kans om dat recht te zetten, en heeft de betrokkene dat op tijd gedaan? Het antwoord op die drie vragen had de discussie al een maand geleden kunnen afsluiten. Het zijn heel eenvoudig te verifiëren vragen, die je met ja of neen kunt beantwoorden. Als het antwoord op de vraag 'staat het in het cv' ja is, als het antwoord op de vraag 'had hij de kans om het recht te zetten' ja is, en als het antwoord op de vraag 'heeft hij dat gedaan' neen is, dan is er in dezen een dusdanig functioneringsprobleem dat

actie zich had opgedrongen. Dit hadden we begin december al kunnen weten en kunnen doen. Dan was deze discussie gesloten en hadden we het FWO niet een maand lang in het brandpunt van een discussie moeten zetten, waarin voortdurend onduidelijkheid is gecreëerd en waardoor het FWO onnodig veel schade heeft geleden. Dat er schade is geweest, staat buiten kijf, want dit is ongezien, maar dit heeft onnodig lang geduurd en heeft onnodig lang tot schade geleid.

Minister, u kwam dan zeggen dat u 'maar' de geldschieter bent, maar ik wil u toch wijzen op het decreet dat het FWO organiseert, waar bij de bevoegdheden van de regeringscommissaris een belangrijke passage is opgenomen: "Als de naleving van de wetten, decreten, ordonnanties en reglementaire besluiten, het organiek statuut van het strategisch onderzoekscentrum of het convenant dat vereisen, kan de minister of de regeringsafgevaardigde het bevoegde bestuursorgaan verplichten om, binnen de door hem gestelde termijn, te beraadslagen over iedere door hem bepaalde aangelegenheid." Dit had u toegelaten, minister, om de raad van bestuur samen te roepen en om hier een heldere beslissing in te nemen. U hebt daaraan verzaakt. En iedereen weet wie de regeringscommissarissen zijn. Dat is iemand van het kabinet-Crevits en iemand van uw kabinet, namelijk uw kabinetschef. En het kabinet is de minister. Het feit dat dit niet gebeurd is ... *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

"Wie zegt dat dit niet gebeurd is?", zegt u? Ik zal daar verder in mijn betoog op terugkomen.

We hebben dus geen antwoord gekregen op die drie eenvoudige vragen, integendeel. Herhaaldelijk en systematisch heeft uw kabinet – ik heb die e-mails bij – aan mensen, aan de pers, aan bezorgde onderzoekers geantwoord dat er niets aan de hand was. Staat u vandaag nog achter die uitspraken? Het gaat dan niet, zoals u recent in de pers hebt verklaard, over het vermoeden van onschuld, maar wel over heel affirmatief zeggen dat u op basis van het dossier geen twijfels hebt over de integriteit. Of daar ga ik toch van uit. Doet uw kabinet die uitspraken op basis van het dossier? Dat vind ik heel essentieel in het bepalen van uw verantwoordelijkheid in dezen.

Omdat er geen andere antwoorden kwamen, zijn we het dossier dan gaan opvragen. En mij is bij het overhandigen ervan althans meegedeeld dat dat het volledige onderzoeks dossier was. We hebben er meer dan een week over gedaan, er zijn herhaalde mails nodig geweest vanuit het voorzitterschap van dit parlement om uw kabinet ervan te overtuigen dat het nuttig was om die stukken te hebben, want men zei – en ook daar hebben we de mails van – dat er niets aan de hand was.

En wanneer verontruste wetenschappers u dan contacteren, dan wordt ook de boodschap gegeven dat er niets aan de hand is, dat betrokkene slachtoffer is.

Het hoeft niet te verwonderen dat heel veel mensen verontwaardigd zijn, dat mensen geen genoeg nemen met die uitleg en dat op een bepaald moment 200 mensen een petitie ondertekenen waarin ze stellen dat dit niet kan.

En wat doen wij, de oppositie, dan, minister? Wij dienen een vraag om uitleg in. We hadden een interpellatie kunnen indienen, of een actuele interpellatie, maar dat hebben we niet gedaan. We hebben dat niet gedaan omdat we te allen tijde mensen de kans willen geven om iets recht te zetten. Maar dan moeten ze dat ook doen, zwart op wit en ontegensprekelijk. Ik vraag me af hoeveel kansen iemand nodig heeft om dat te doen.

Het feit dat dit niet is gebeurd, dat we gisteren een nieuwe fase in dit dossier zijn ingegaan en dat dit gebeurd is na meer dan een maand, dat betreur ik ten zeerste. Ik hoop om er vandaag een degelijke uitleg over te krijgen.

Ik heb een aantal vragen, minister, en ik zal ze nummeren zodat u er systematisch op kunt antwoorden en ik kan kijken in hoeverre er antwoorden komen.

Eén, hoe reageert u op alle berichten over en de beschuldigingen aan het adres van de secretaris-generaal van het FWO? Kunt u ons duiding geven bij het 'ontslag' – ik plaats het bewust tussen aanhalingstekens – dat gisteren werd bedongen of gegeven? De communicatie hierover is niet geheel helder. Gaat het over een ontslag? Gaat het over een conventionele ontbinding van het contract, en zo ja, wat zijn dat de voorwaarden die daarbij zijn bedongen? Is het een conventionele ontbinding waarbij iedereen zijn weg gaat zonder dat er verdere voorwaarden aan verbonden zijn? Of zijn er voorwaarden die we moeten kennen?

Twee, sinds wanneer wist de secretaris-generaal dat deze prijs niet bestond? Ik veronderstel dat we nu meer in detail gaan dan "enige tijd na de uitreiking". Is dat ook extern geverifieerd? Welke referenties naar deze award werden toen niet onmiddellijk verwijderd, zoals gemeld in het Twitterbericht van FWO?

Drie, werd er betaald voor deze prijs? Ook daarvan werd melding gemaakt in de pers. Hoeveel? En wat was de oorsprong van het bedrag? In de pers is sprake van 3000 euro voor een kunstfoto. Is hier overheidsgeld mee gemoeid? Als iemand de inschatting maakt dat hij 3000 euro moet betalen voor een kunstfoto en dat met eigen middelen betaalt, dan is dat voor ons een heel ander verhaal dan wanneer die zou betaald zijn met overheidsgeld. Een duidelijk antwoord op deze vraag lijkt me bijzonder belangrijk.

Vier, kunt u de selectieprocedure van de secretaris-generaal toelichten? Op welke manier speelde de bewuste 'prestigieuze prijs' een rol in de selectie? En in het bijzonder: heeft de toenmalige kandidaat deze prijs vermeld in zijn cv bij zijn sollicitatie? U hebt ondertussen het parlement inzage gegeven in het volledige dossier van de selectieprocedure, maar daar moeten we toch wat toelichting bij krijgen. Op zich is er weinig discussie over het cv van de betrokkene, maar heeft hij de kans gehad om dit recht te zetten, chronologisch? En heeft hij dit gedaan?

Vijf, kunt u toelichting geven bij de kosten die gepaard gingen met deze prijs en met eventuele andere kosten? Hoe en door wie werden ze gefinancierd? Kunt u ons alsnog bevestigen dat er geen overheidsgeld werd gebruikt in het kader van deze niet-bestaande prijs? Hebt u betrokkene om bewijs gevraagd en desgevallend gekregen?

Zes, hebt u de betrokkene reeds gevraagd om bewijzen voor te leggen van de communicatie tussen de betrokkene en de organisator van de bewuste 'prijs'? Kunt u toelichten op welke manier hij op de hoogte werd gebracht van deze bewuste 'prijs' en de bijhorende modaliteiten? Welke afspraken werden tussen beiden gemaakt?

Zeven, welke maatregelen acht u nodig om de integriteit en geloofwaardigheid van het FWO te beschermen of zelfs te herstellen?

Voorzitter, u zult het me gezien de actualiteit ongetwijfeld vergeven dat ik nog drie extra vragen heb, die sinds gisteren zijn opgedoken.

Minister, mijn achtste vraag gaat over de samenstelling van de raad van bestuur van het FWO. In de marge van het debat van gisteren is opgemerkt dat sinds 1 januari een nieuwe raad van bestuur benoemd zou moeten zijn volgens het decreet, maar dat dit niet gebeurd is. Hoe duidt u dat? Zijn er consequenties inzake de handelsvrijheid van de bestaande raad van bestuur? Wanneer denkt u alsnog die vernieuwde samenstelling te doen? Ik zou ook daarover graag duidelijkheid willen, gezien de onzekerheid die er gisteren over is geschapen.

Negen, staat u nog altijd achter de communicatie van uw kabinet, zowel in de pers als ten aanzien van individuele mensen die het kabinet contacteerden, dat er eigenlijk niets aan de hand is, dat iedereen gerustgesteld kan worden, dat het verhaal van Jurgen klopt, dat hij te goeder trouw heeft gehandeld, dat hij slachtoffer is? Zo stond het in een mail die vanuit uw kabinet is vertrokken.

Tien, minister, waarom hebt u niet sneller gereageerd? Waarom heeft dit een maand aangesleept? Waarom is niet gebruikgemaakt van de mogelijkheden die het decreet heeft geboden? Minister, ik zie u alweer non-verbaal reageren, maar dat recht hebt u. Als u er wel gebruik van hebt gemaakt, waarom zat dit dan niet in het dossier zoals dit aan het parlement is overgemaakt? Het zou heel veel duidelijkheid scheppen als er een degelijk antwoord op zou komen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, ik denk dat ik me in de toekomst het best omdraai zoals bij 'The Voice', want dan toon ik ook geen non-verbale communicatie, wat blijkbaar een probleem is.

Mijnheer Van Malderen, ik stel voor dat ik de tiende vraag niet beantwoord, want die zal door de negen vorige beantwoord zijn. Ik zal u ook nummer per nummer het antwoord geven zodat u rustig kunt volgen of ik alles beantwoord wat u vraagt. Het is ook goed om uit te gaan van feiten en niet van verdachtmakingen en halve waarheden. Dat ga ik proberen te doen.

Ik denk toch dat u, zeker als spa'er, er sterke voorstander van bent dat de rechten van de verdediging op een serene manier gevrijwaard worden en dat zeker de rechten van de verdediging van een werknemer tegenover zijn werkgever gevrijwaard moeten worden. Ik denk dat soms wordt vergeten dat achter zulke mensen in een overheidsfunctie ook een mens en een familie staat. Ik moet eerlijk zeggen – zeker naar aanleiding van de eerste berichten en opiniestukken – dat dit principe niet altijd is nageleefd. Zelfs wetenschappers, die verondersteld worden kritisch ingesteld te zijn, vonden het nodig om – zonder toegang tot het dossier – al publiekelijk vast te stellen dat de secretaris-generaal "duidelijk en pijnlijk in gebreke was gebleven". Ik heb daar mijn vragen bij.

We moeten ons baseren op feiten en die terdege onderzoeken, en dat is niet altijd gebeurd. Daarenboven kan men zich vragen stellen als we zien hoe vertrouwelijke informatie vlot is doorgestuurd. Ik betreur dan ook dat de secretaris-generaal al aan de schandpaal werd genageld, nog voor het FWO zijn onderzoek beëindigd had. Dat getuigde vanwege de tweehonderd wetenschappers trouwens van een groot wantrouwen tegenover hun vertegenwoordigers in het FWO, zijnde de rectoren. Blijkbaar hebben ze er geen vertrouwen in dat de raad van bestuur en het bureau van het FWO de nodige maatregelen nemen, want anders had men dat echt niet moeten doen.

Ook in sommige media was er jammer genoeg heel wat gespin vast te stellen. Zo was Jurgen Tack plots een N-VA-benoeming omdat hij een benoeming bij BELSPO was misgelopen en door staatssecretaris Sleurs was heropgevestigd bij het FWO. Dat is echt wel een fantastische communicatie. Hij is eerst benoemd bij het FWO en heeft daarop zijn kandidatuur bij BELSPO ingetrokken. Hij kon daar ook niet meer worden benoemd omdat hij benoemd was bij het FWO. Er is heel wat verkeerde informatie rondgestrooid.

Ik ga op uw negende vraag antwoorden. Wij hebben op 4 december een vraag gekregen en geantwoord met de informatie die wij op dat moment ter beschikking hadden. De mail die u hebt geciteerd, is een reactie van 4 december op basis van de informatie die wij toen van de voorzitter van de raad van bestuur hadden gekregen. Uit die informatie bleek – wat de medewerker heeft

geantwoord aan de mailschrijver – dat er geen reden was om te denken dat er iets fout was. Voor alle duidelijkheid, ik sta voor de rest ook achter de communicatie die is gevoerd.

Ik heb nog een paar meer algemene reflecties bij uw eerste vraag.

Ik wil nogmaals herhalen dat de benoeming van Jurgen Tack de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van het FWO. Daar selecteerde men hem op basis van het advies van een selectiecomité onder voorzitterschap van professor Luc Soete.

Meer specifiek in verband met de gerezen problematiek rond de prijs, is mijn standpunt steeds geweest dat ook hier in de eerste plaats de verantwoordelijkheid speelde van de raad van bestuur en – in geval van hoogdringendheid – de voorzitter en het bureau van het FWO. Het is dan ook de voorzitter en het bureau om een aantal vragen te stellen en een antwoord te vragen aan de heer Tack en dat voor te leggen aan de raad van bestuur. De dag na het verschijnen van het artikel heeft mijn kabinetschef, die regeringscommissaris is bij het FWO, contact opgenomen – dat moet niet altijd formeel verlopen, dat kan ook telefonisch – met de voorzitter van de raad van bestuur en de verzekering gekregen van de voorzitter van de raad van bestuur, de heer Paul De Knop, dat hij verder onderzoek ging doen. Op dat moment moet je geen verdere officiële maatregelen nemen.

Er is ook gezegd dat de antwoorden verwacht werden op de vergadering van de raad van bestuur van 6 januari. U stelt een aantal gerichte vragen waarmee u aanneemt dat het onderzoek in deze rechtstreeks aan de minister toekomt, maar dat is dus niet zo. Het is aan de raad van bestuur en aan de voorzitter van de raad van bestuur, en ik vind dat hij dat op een correcte wijze heeft gedaan.

Ik stel samen met u vast dat de samenwerking gisteren in onderling overleg werd stopgezet. Ook hierover hebben niet alle media correct gecommuniceerd. Er is geen sprake van een ontslag, maar de samenwerking is in onderling overleg stopgezet. Er zijn blijkbaar afspraken gemaakt tussen de voorzitter en de betrokkene, de heer Tack. Die afspraken zijn overlopen in de raad van bestuur. Ik ben niet op de hoogte van de afspraken, die in vertrouwelijkheid werden gemaakt tussen beide partijen. De raad van bestuur heeft die wel kunnen overlopen.

Sinds wanneer wist de secretaris-generaal dat deze prijs niet bestond?

De secretaris-generaal is nooit formeel geïnformeerd, noch door interne, noch door externe bronnen over het niet bestaan van de prijs. In juli 2015 werd hij geconfronteerd met een aantal dubieuze praktijken gelinkt aan de Europese Commissie en de hieraan gelieerde agentschappen. Op dat ogenblik werden door hem een aantal vragen gesteld bij de eerder behaalde prijs. Hij is sinds juli 2015 dan ook actief onderzoek beginnen doen naar de verschillende dubieuze praktijken waarvan hij naar eigen zeggen het slachtoffer was.

Werd er betaald voor deze prijs? Hoeveel en wat was de oorsprong van het bedrag?

Er werd, in zover kon worden nagegaan, nooit betaald voor deze prijs. Bij de toekenning van de prijs werd wel gestipuleerd dat de ontvanger zelf moest zorgen voor een kunstwerk waarop een vermelding van de prijsuitreiking moest worden aangebracht. De prijsuitreiking zelf zou plaatsvinden in Dublin, dat weet u.

Ik heb geen weet van andere prijzen waarin op dezelfde manier wordt gehandeld en ben het er ook mee eens dat dit een wat eigenaardige werkwijze is, die wat mij betreft ook vroeger in vraag had kunnen worden gesteld. De heer Tack geeft

echter aan dat de toenmalige contacten verliepen via een andere medewerker van het INBO waar hij toen was tewerkgesteld. De contacten met die medewerker verliepen per brief. Die medewerker is inmiddels blijkbaar overleden.

Hoe verloopt de selectieprocedure?

Zoals ik al heb aangegeven, wordt de selectieprocedure gevoerd door de raad van bestuur, die een selectiecommissie heeft aangesteld.

Aangezien Jurgen Tack zich reeds kandidaat stelde bij het FWO in de loop van 2014, stond die prijs toen nog op zijn curriculum vitae vermeld. Zoals gezegd, is hij zich daarover pas vragen beginnen stellen in juli 2015. Concreet is dat één item in een cv van meer dan tien pagina's. Naar wat ik vanuit de raad van bestuur heb vernomen, zou de prijs zeker niet doorslaggevend geweest zijn bij zijn selectie.

U vraagt of er inzage kan worden georganiseerd in het dossier van de selectieprocedure. Zoals u weet, zijn selectiedossiers vertrouwelijk. De vraag naar inzage veronderstelt ook dat je de vergelijkende selectie ziet en dus gegevens over alle potentiële kandidaten de revue passeren. Het gaat dus ook over de privacy van andere kandidaten, die wellicht niet bereid zijn om die informatie prijs te geven, zelfs niet dat ze zich kandidaat hebben gesteld voor het FWO. Ik kan mij best voorstellen dat mensen die het niet hebben gehaald, het niet op prijs zouden stellen dat er bekend wordt gemaakt dat zij kandidaat waren, al was het maar omdat het problemen zou kunnen geven bij de huidige werkgever.

U vraagt of ik toelichting kan geven bij de kosten die gepaard gingen met de prijs. Volgens door het INBO aangeleverde informatie bedragen de kosten die gepaard gingen met deze prijs de reis- en verblijfskosten te Dublin – 6 dagen en 5 nachten aan 880 euro –, een dagvergoeding van 312 euro en een inschrijving voor het European Science Open Forum ten bedrage van 400 euro. Die kosten werden betaald door het INBO. De toenmalige administrateur-generaal ondernam die zending met drie doelstellingen: kennisname van de meest actuele stand van het wetenschappelijke onderzoek met bijzondere aandacht voor het natuur- en bosgerelateerde onderzoek; het bijwonen van een lezing betreffende duurzame groene infrastructuur met deelname van verschillende projectpartners van het INBO en ten slotte de uitreiking van de prijs.

U vraagt of de betrokkene reeds gevraagd werd om bewijzen voor te leggen van de communicatie.

Zoals gezegd, verliep de communicatie via een medewerker die verantwoordelijk is voor organisatieontwikkeling binnen het INBO. Het INBO werd gevraagd naar mogelijke documenten van deze persoon uit die periode. Die documenten blijken niet langer beschikbaar te zijn.

U vraagt of er maatregelen nodig zijn om de integriteit en geloofwaardigheid van het FWO te beschermen of zelfs te herstellen.

Ik stel vast dat de samenwerking in onderling overleg is stopgezet. Volgens het verspreide persbericht is het verder functioneren van Jurgen Tack als secretaris-generaal niet wenselijk. Zij zijn samen tot de vaststelling gekomen dat het in deze omstandigheden niet wenselijk is dat hij secretaris-generaal blijft.

Ik ben echt van oordeel dat de voorzitter van het FWO de zaak op een correcte en integere manier heeft aangepakt. Ik wil hem daar ook voor prijzen. Hij heeft dat goed gedaan. Hij heeft het dossier gebaseerd op feiten en heeft het laten samenstellen zodat de verantwoordelijke instantie, met name de raad van bestuur, met kennis van zaken een oordeel kon vormen. Hij heeft de rechten van de verdediging ten volle gerespecteerd.

Ik wil nu graag verder met het FWO werken aan de belangrijke uitdagingen waar we voor staan. Een eerste uitdaging is het vlot doen inkantelen van de onderzoeksprogramma's die het FWO overneemt van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en de Herculesstichting. De tweede uitdaging is de hervorming en bijsturing van de evaluatie- en selectieprocedures, die we in 2017 ingang willen doen vinden.

De goede afronding van die twee werven zal het beste antwoord zijn dat het FWO kan geven om het vertrouwen van de onderzoeksgemeenschap te behouden.

U had nog een bijkomende vraag over de raad van bestuur van het FWO. De voordrachten zijn opgevraagd, maar nog niet allemaal verkregen. Daardoor heb ik nog geen nieuwe benoeming gedaan. Ik heb ook nagegaan of er zich een juridisch probleem stelde. Dat is niet het geval: de oude raad van bestuur blijft in zijn volle bevoegdheid verantwoordelijk en blijft functioneren totdat een nieuwe raad van bestuur is benoemd.

Mijnheer Van Malderen, ik denk dat ik hiermee uw tien vragen heb beantwoord: de tiende vraag heb ik ten volle beantwoord door al wat ik heb gezegd en de negende vraag had ik al in de loop van de andere vragen beantwoord. Ik hoop dat de zaak hiermee kan worden afgesloten.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik dank u voor de inspanning. Het resultaat van die inspanning laat mij echter een beetje op mijn honger zitten. Ik moet u dus een beetje teleurstellen in uw hoop om dit bij dezen al af te ronden.

Ik wil u – en dat is een rode draad in dit verhaal – nog eens de kans geven om hier zaken recht te zetten. Ik besef dat dit, gezien de context, geen aangename discussie is.

Ik ben begonnen met de rechten van de verdediging. Ik volg u daarbij. Maar de mensen moeten dan ook wel de kans grijpen om zaken recht te zetten en informatie te verschaffen die noodzakelijk is om zo'n verdediging te kunnen voeren.

Minister, u haalt er een aantal dingen bij waardoor ik mij absoluut niet aangesproken voel. Ik heb geen uitspraken gedaan over politieke benoemingen of andere zaken. Ik ben verantwoordelijk voor mijn uitspraken.

Als ik het verloop bekijk, valt het mij op dat heel wat kansen niet gegrepen werden. Dat roept heel wat vragen op.

U zegt dat we de stap hebben gezet om de telefoon te nemen en te bellen met de voorzitter van het FWO om dit op te nemen. Dat is maar normaal. Maar dat gesprek tussen de heer Tack en de voorzitter van het FWO heeft al plaatsgevonden in de paar dagen na het verschijnen van het artikel op Apache. Vervolgens heeft het behoorlijk lang geduurd vooraleer het parlement inzage kreeg in dat dossier.

Maar eigenlijk helpt dit ons op dit ogenblik. Op 17 december kreeg het parlement immers inzage in dat dossier, en dat werd ook meegedeeld als zijnde het volledige onderzoeks dossier. Je hebt daar dus toch wel een behoorlijke periode waarin zaken kunnen worden opgelijst. Als die mededeling klopt, dan was dat onderzoek op 17 december afgerond, ten laatste, want wellicht was het al iets vroeger afgerond. Vervolgens duurde dit nog tot 6 januari, terwijl de conclusie volgens mij ten laatste al op 17 december zonneklaar was. Op dat moment had uw kabinetschef als regeringscommissaris die raad van bestuur kunnen samenroepen, om met die raad van bestuur deze enige mogelijke oplossing in dezen te bespreken.

Minister, u zegt uiteraard op basis van het dossier van dat moment achter die communicatie te staan. Staat u vandaag nog achter die communicatie, achter de inhoud ervan, op basis van de inhoud van het dossier?

U hebt op een reeks vragen geantwoord met de mededeling dat ik die aan u richt terwijl dat eigenlijk aan de raad van bestuur van het FWO toekomt. Ik wil u eraan herinneren dat we hier moeilijk de raad van bestuur van het FWO kunnen vragen. U bent voogdijminister: wij ondervragen u.

Ik neem er akte van dat er vertrouwelijke afspraken zijn gemaakt bij een conventionele ontbinding van contracten. We zullen ons erover beraden hoe we daar verder mee omgaan. Het lijkt me bijzonder interessant om te bekijken wat daar bedongen is, ook in het kader van het vrijwaren van de rechten van het FWO.

Met betrekking tot de timing, en dan komen we tot een aantal cruciale passages, valt het me op dat u zich letterlijk aan de lezing houdt die de heer Tack al van bij het begin van dit dossier heeft gegeven. Hij stelt nooit iets te hebben vernomen. Hij stelt dat men hem in de marge van een andere discussie heeft gewezen op malversaties in de marge van de Europese Commissie, en dat hij zich dan vragen is beginnen te stellen. Is die lezing eigenlijk ooit geverifieerd? Is van uw kant, van de kant van de voorzitter van het FWO of door anderen eigenlijk ooit de vraag gesteld om een paar stukken te geven die kunnen aantonen dat hij echt het slachtoffer is? Als iemand op deze manier zijn job verliest, als iemand op deze manier wordt aangevallen, dan lijkt het me toch essentieel dat hij een aantal dingen kan voorleggen, dat hij de kans krijgt om dat te doen. Is die vraag gesteld, en hebt u, of diegene die u vertegenwoordigt, die informatie dan ook gekregen?

Minister, ik zie dat heel praktisch. Iemand gaat voor zes dagen naar Dublin op kosten van het INBO. Hij koopt een foto van 3000 euro. Is dat betaald met geld van het INBO of met privé-geld? Hoe kom je daar dan iemand tegen op zo'n conferentie? Hoe spreek je af waar je iemand ziet? Ik kan me immers toch voorstellen dat er een zaal is geboekt, dat je namen hebt van mensen van wie je die prijs krijgt. Gewoon al het geven van die namen zou toch al kunnen toelaten dat men kan vragen hoe het nu zit met die prijs. Een e-mail met de mededeling waar men wordt verwacht en om hoe laat zal toch niet alleen in de mailbox van de overleden medewerker zitten. Ik vermoed dat daarvan in het hele IT-landschap zoals we dat vandaag kennen, toch ergens een spoor terug te vinden moet zijn. Is dat gevraagd en hebt u dat gekregen? Ik zit daarmee, ik zie dat zeer praktisch en ik hoop daar echt eens praktische antwoorden op te krijgen.

U hebt bevestigd dat dit vermeld stond in het cv. Het is heel belangrijk dat dit nu eens zwart op wit wordt bevestigd, los van wat er in de pers is verschenen. De betrokkene heeft ook de kans gehad om dit recht te zetten.

Als hij dit midden 2015 eindelijk heeft begrepen, dan had hij nog de tijd tot 1 september 2015, toen de eigenlijke aanstelling is gebeurd, en was er zelfs nog de deadline van 1 november 2015, toen hij aan de slag is gegaan, om dat ten aanzien van zijn werkgever in goede trouw recht te zetten.

Voorzitter, ik blijf dus toch wel met vragen zitten. Ik zal ze nog even samenvatten. Is die 3000 euro betaald met overheidsmiddelen of privé-middelen? Is de timing zoals die is gegeven door de heer Tack, geverifieerd en is daar een afdoende antwoord op gekomen? Hebt u enig materieel bewijs van die prijs, zoals die door de heer Tack wordt aangehaald? Dat lijken me echt wel cruciale vragen te zijn waarop er een antwoord moet komen, willen we dit dossier, zoals u wenst, ook daadwerkelijk afsluiten. Het lijkt me dat we daarop dus toch bijkomende antwoorden moeten krijgen.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, geachte leden, in alle eerlijkheid, ik vind het ook opmerkelijk dat de raad van bestuur pas in januari is kunnen samenkomen, maar ik ben ervan overtuigd dat vooral dan de voorzitter en ook de leden er alles aan hebben gedaan om zo snel mogelijk bijeen te komen. Dat is belangrijk, omdat de leden van de raad van bestuur allemaal hun vragen hebben kunnen stellen aan de betrokkene, en vooral ook omdat de betrokkene uiteindelijk ook zijn verhaal heeft kunnen doen.

Minister, ik had zelf drie vragen. Wat is het gevolg voor de heer Tack als persoon, als individu, indien hij niet aanblijft? U hebt zich ook die vraag gesteld, maar daar kunt u vandaag natuurlijk niet op antwoorden. Wat is het gevolg voor het FWO indien hij aanblijft? Daarop kunt u ook niet antwoorden. Mijn derde vraag lijkt me de vraag die we vandaag moeten beantwoorden, of waarover we ons toch moeten buigen. Zijn er vandaag tekenen dat er werkelijk imagoschade is voor het FWO, en hoe pakken we die aan? Die vraag lijkt me vandaag belangrijk.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik heb niet meteen bijkomende vragen, maar ik wil de heer Van Malderen er toch eventjes op wijzen dat hij gevaarlijk in de richting gaat van het openbaar maken van alle mogelijke stukken met betrekking tot selectieprocedures enzovoort. Mijnheer Van Malderen, u weet dat zeer goed. De vorige minister bevoegd voor de overheidsbedrijven was een partijgenoot van u. Mochten toen alle selectieprocedures op straat hebben gelegen, dan was het kot ook te klein geweest bij jullie.

Selectieprocedures zijn er net om vertrouwelijk te worden behandeld. Daarvoor bestaat er corporate governance. Als ik hier de chronologie volg van wat de minister komt te vertellen, dan is die corporate governance er geweest. Er is de relatie tussen de secretaris-generaal en de voorzitter van de raad van bestuur en de relatie tussen die voorzitter en de raad van bestuur. Als de minister veel sneller tussenbeide zou zijn gekomen, zoals u bepleit, dan zou u hebben gezegd dat de politiek zich alweer bemoeit. Neen, er is de corporate governance die eerst moet worden gevolgd, in dit geval binnen het FWO. De minister kan enkel via zijn regeringscommissaris tussenbeide komen.

We moeten een klein beetje opletten. We zien dat ook in dossiers zoals dat van Technopolis. Op een bepaald ogenblik gebeurt dat hier openbaar. Ik heb daarnet intern ook opgemerkt dat we hier wel over een persoon spreken in een openbare vergadering. Misschien komt het omdat ik nieuw ben in de politiek, maar ik heb er persoonlijk eerlijk gezegd een probleem mee dat we hier het proces maken van een persoon in een openbare vergadering, die volledig wordt opgenomen. Misschien is dat normaal en mag dat ook, maar ik heb er persoonlijk een probleem mee dat dit hier al gedurende drie kwartier op deze manier wordt behandeld.

Minister Philippe Muyters: Vanuit de filosofie van governance, van goed beheer, wil ik de raad van bestuur en de voorzitter ervan ten volle respecteren in hun bevoegdheden.

Mijnheer Van Malderen, u stelde dat er veel kans geweest is om informatie te verstrekken. De vraag is dan aan wie die informatie verstrekt moest worden. Wat mij betreft: in eerste instantie aan de voorzitter en de raad van bestuur van het FWO, niet aan de pers – dat kon, maar dat moesten ze zelf beoordelen – en zelfs niet rechtstreeks aan de minister. De regeringscommissaris moet erover waken dat de zaken procesmatig juist lopen. En wij hadden de indruk dat die elementen goed zijn gebeurd.

Waarom gebeurde dat pas op 6 januari? Ik kan mij voorstellen dat dat te maken had met de agenda van een aantal leden van de raad van bestuur van het FWO. De voorzitter wou wellicht graag dat de belangrijkste mensen daar zeker aanwezig waren, en ik kan mij voorstellen dat dat pas op 6 januari kon, maar ook daar respecteer ik de autonomie. Ik heb ook veel respect voor de manier waarop rector Paul De Knop dit geheel heeft behandeld.

U vraagt dan of ik nog achter de uitspraak staat dat hij volledig onschuldig is. Ik kan u daar heel eenvoudig op antwoorden. Ik stel vast dat de raad van bestuur gisteren is samengekomen en zich heeft gebogen over alle vragen en antwoorden waarover hij beschikking had. Wellicht heeft men ook nog vragen kunnen stellen aan de heer Tack. Ik stel vast dat er toen geen veroordeling is gebeurd door de raad van bestuur, maar dat er is gezegd dat het niet wenselijk is dat hij nog functioneert als secretaris-generaal van het FWO. Ik sluit mij bij die communicatie aan. Ik ga geen andere communicatie doen. Uitererend is die communicatie verschillend van die van 4 december, maar u begrijpt dat wij de mensen niet op basis van het bericht van Apache.be zouden veroordelen, wetende dat er een onderzoek was. Ik heb begrepen dat u het daarmee eens bent. Het gaat immers over mensen.

Bij de informatieopvraging hebben we ook gevraagd naar de uitgaven die in het INBO zijn gebeurd, en daar zit geen 3000 euro bij. Dat is de informatie die ik heb. Ik heb begrepen dat dat congres wel effectief heeft plaatsgevonden in Dublin. Verder is er gezegd dat die informatie bij het INBO niet meer ter beschikking is, aangezien die persoon overleden is. Ik zeg u wat ons is doorgegeven.

Mijnheer Bajart, u vroeg tot slot of het FWO imagoschade heeft opgelopen. Aangezien Hercules nu inkantelt, aangezien een deel van het IWT nu inkantelt, aangezien we bezig waren met een aantal hervormingen, onder meer van de raad van bestuur, waar vier mensen uit het bedrijfsleven in komen, aangezien we de selectieprocedure in januari 2017 gaan veranderen, is het belangrijk om er nu voor te zorgen dat de geloofwaardigheid van het geheel versterkt wordt. Ik denk dat dit een passage is. Er zijn nog ontslagen geweest, bijvoorbeeld binnen de politiek. Ik heb niet altijd de indruk dat dat lang blijft hangen. Laat ons hopen dat we door een sterke inhoudelijke reactie tot een geloofwaardigheid van het FWO komen die nog groter is dan voor dit geval.

De voorzitter: Voor ik het woord geef aan de heer Van Malderen voor zijn slotwoord, wil ik nog even ingaan op de opmerking van collega Gryffroy. Het gaat over een topambtenaar die onder de voogdij van de minister staat. De vraag die ingediend werd, ging over de aanpak van de minister ten aanzien van die topambtenaar, vandaar dat de vraag niet in beslotenheid is behandeld. Maar in de toekomst, als een parlements lid wil dat een bepaalde vraag in beslotenheid wordt gesteld, kan dat altijd voorafgaand aan die vraag doorgestuurd worden naar de secretaris of mezelf, of ter zitting aangebracht worden.

Andries Gryffroy (N-VA): Uit de vraag zelf had ik dat niet onmiddellijk kunnen afleiden, maar nu ik het debat hoor, voel ik mij ongemakkelijk.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik was begonnen met te zeggen dat dit een ongemakkelijke vraag was, collega. Ik heb trouwens ook informeel aan de voorzitter aangeboden om, als het nodig was, delen achter gesloten deuren te doen. In die zin denk ik dat we alle stappen van voorzichtigheid gezet hebben.

Minister, mijn conclusie is dat dit verhaal niet af is. Op dit ogenblik heb ik geen kritiek op de inhoud van de beslissing van het FWO. Ik blijf mijn kritiek hebben op de timing en het feit dat hier volgens mij onnodig veel schade is toegebracht

door niet ten laatste op 17 december, toen het onderzoek is afgerond, al een conclusie te trekken en de verantwoordelijkheid te nemen, ook in de hoedanigheid van de voogdijminister, via zijn regeringscommissaris.

Ten tweede vind ik het echt niet geloofwaardig – maar daar bent u niet verantwoordelijk voor – dat er nergens een spoor zou terug te vinden zijn dat duiding geeft rond die bewuste prijs. Er wordt verwezen naar het overlijden van die medewerker. Het laat mij zeer ongemakkelijk dat daar op geen enkele manier, in heel de 'cloud' van de Vlaamse overheid en van het INBO of in de persoonlijke mailboxen van gelijk wie, een spoor van terug te vinden zou zijn, laat staan zelfs gewoon de namen van wie die prijs gegeven heeft. Ik vind dat bijzonder zorgwekkend.

Ik voer hier geen proces. Het gaat hier over informatie opvragen om transparantie te krijgen. Als je met zulke problemen geconfronteerd wordt, werkt transparantie helend, omdat je dan lessen moet kunnen trekken uit wat er fout is gelopen in de processen. Mij lijkt het, minister, dat een aantal zaken hier zelfs strafrechtelijk onderzocht moeten worden. Ik wil niemand persoonlijk duiden. Voor mijn part is het tegen onbekenden. Maar er is imagoschade van het FWO. Er is imagoschade van een hele onderzoekswereld. Het lijkt mij dat er klacht moet worden ingediend voor wie verantwoordelijk is voor die schade.

Ik vind het jammer dat u daar niet forser in bent opgetreden. Ik dacht echt dat hier materiaal was om sneller op te treden. Ik kan dat betreuren. Ik hoop samen met u en met anderen die hier het woord genomen hebben, dat we het FWO hierdoor halen. U hebt een beetje kritisch gereageerd op tweehonderd mensen die een petitie ondertekend hebben, maar u kunt dat ook verstaan als een groot engagement vanuit de onderzoekswereld ten aanzien van hun integriteit en van hun job.

We hebben het hier in de commissie vaak over kenniseconomie. Welnu, die kenniseconomie wordt gemaakt door instellingen, maar vooral ook door onderzoekers, die elke keer vanuit een engagement aan de slag gaan. We horen soms kritieken over de zeer strenge beoordeling van het FWO, maar eigenlijk heeft men daar ook wel respect voor, omdat men weet dat dat nodig is. Met diezelfde gestrengheid moet u ook andere dossiers kunnen aanpakken om die geloofwaardigheid op peil te kunnen houden. Ik betreur de hele gang van zaken en ik hoop dat we die schade kunnen beperken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over fundamentele en actuele wijzigingen in de automobielsector – 212 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, mijn vraag dateert van een aantal maanden geleden. Ik neem een aantal factoren samen die een belangrijke impact kunnen hebben op een van de belangrijke werkgeverssectoren in Vlaanderen, namelijk de automobielsector. Ik noem er een aantal op die al dan niet met elkaar gelieerd zijn. Ten eerste is er Dieselgate en de invloed die dat heeft op de productie en verkoop van dieselwagens, en de vraag of er een toekomst is voor de dieselwagens.

Ten tweede is er, in het verlengde daarvan, de aangescherpte regelgeving, die nog niet zijn volledige beloop heeft, over de uitstoot van wagens en in het bijzonder van dieselwagens en de mate waarin er afwijkingen mogelijk of wenselijk, zijn.

Ten derde is er een aanpassing op fiscaal vlak in de accijnzen en de verkeersbelasting om een voorkeur te hebben voor een bepaald type wagens.

Ten vierde is er de toch wel snelle doorbraak van de elektrische wagen door de komst van producenten naast de traditionele autofabrikanten.

Dit zijn belangrijke evoluties, vandaar mijn vragen. Zullen ze een impact hebben op de sector in Vlaanderen? Hoe ziet u dat? Ziet u dat als een opportuniteit? Hoe zouden we een toekomst voor de elektrische wagens kunnen promoten vanuit Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Rompuy, ik denk dat uw opsomming van de wijzigingen correct is. Ik ga ervan uit dat ze een bewustere keuze van de consument voor schonere wagens mee in de hand zal werken. Zo merken we bijvoorbeeld dat in bepaalde steden al nieuwe normen worden opgelegd. De wijzigingen kunnen de markt voor milieuvriendelijkere voertuigen zeker ook aanzwengelen. U sprak op het eind ook over elektrische wagens. Met de premies die men daarvoor kan krijgen, is minister Turtelboom bezig.

Daar deze voertuigen ook andere en nieuwere technologie gebruiken, is het van belang dat de automobielsector, in de ruime zin, zich hierop voorbereidt. De impact is niet beperkt tot de voertuigproductie, er is ook invloed op de sectoren van verkoop en diensten. Het gaat niet alleen gaat om de dealers en de werkplaatsen, maar ook over leveranciers van energie of over mobiliteitsdiensten zoals autodelen, betaalsystemen voor elektrisch laden en pech- en hulpdiensten. De invloed zal heel ruim zijn.

De impact en opportuniteiten zijn dus niet beperkt tot de productie, ze gaan veel ruimer. Op gebied van innovatie is Vlaanderen in het verleden al bezig geweest. Zowel mijn voorganger als ik hebben er al op ingezet.

Specifiek voor innovatie kan ik een aantal initiatieven vermelden. Zo was er de proeftuin elektrische voertuigen. Die liep al van 2011 tot 2014. Het was een 'living lab' met industriële partijen uit diverse sectoren, energie, technologie en diensten, met als doel de uitrol van elektrische voertuigen voor te bereiden en de eerste hinderpalen te identificeren in realistische omstandigheden. Heel wat deelnemers zijn na de afloop van de proeftuin nog steeds betrokken bij de uitrol van elektrisch rijden in Vlaanderen en bouwen verder op de opgedane ervaring.

Een tweede initiatief waarmee we al lang bezig zijn, is het strategisch onderzoekscentrum Flanders Make voor de maakindustrie. Het draagt onder meer bij tot de ontwikkeling van technologie voor elektrische en efficiënte voertuigen. Op die manier zet het, wat vroeger bestond, namelijk Flanders' DRIVE, eigenlijk voort. Ook toen betrof het al projecten rond schonere voertuigen. Voorbeelden van onderzoeksonderwerpen zijn efficiënte elektrische aandrijvingen, energie-beheer en -recuperatie, slimme voertuigen, maar ook het ontwerp van en productie met lichtgewichtmaterialen, want de batterijen en het gewicht ervan zijn het moeilijkste element bij de elektrische wagen.

Vlaanderen telt heel wat toeleveranciers voor de automotive sector die in deze technologieën actief zijn, en dit zowel voor binnenlandse voertuigproducenten als voor export. Heel wat belangrijke industriële spelers nemen rechtstreeks deel aan de projecten van Flanders Make met innovatiesteun van het IWT.

Daarnaast blijven de innovatiesubsidies voor bedrijfsprojecten van het IWT uiteraard ook na de fusie met het Agentschap Ondernemen beschikbaar voor steun aan onderzoek en ontwikkeling in alle sectoren, dus zeker ook in de

automotive sector en die van de schone voertuigen. Ook via dat kanaal werden en worden er heel wat Vlaamse automotive spelers ondersteund.

Als er gesprekken zijn met grote leveranciers of grote producenten, ik denk aan de gesprekken die we met Tesla en anderen hebben gehad, is het element van het onderzoek en het bijeenbrengen van het onderzoek zeker een pluspunt met het oog op toekomstige producenten. We hebben dit al gedaan met Flanders' Drive en met EnergyVille.

Als we op die manier verder gaan, kunnen we voor een stuk ondersteuning geven inzake onderzoek en ontwikkeling voor dingen die in de toekomst vermarkt kunnen worden. Op die manier kunnen we onze bijdrage leveren aan schonere voertuigen en aan mogelijke economische ontwikkelingen in Vlaanderen. Ons pluspunt lijkt me echt het samenbrengen van de innovatie te zijn.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, ik dank u voor uw uiteenzetting. U bent deze dagen, weken en maanden ook bezig met het clusterbeleid. Discussies zoals deze spelen ook een rol in hoe we dat landschap organiseren voor een industrie die eigenlijk heel belangrijk was voor Vlaanderen. Het was een industrie met een heel hoge meerwaarde, zowel voor de bedrijven als voor de werknemers, maar die zwaar afgekalfd is. Het is belangrijk om van de 'revolutie' die aan de gang is in die sector, gebruik te maken om in Vlaanderen weer iets op gang te brengen. Ik dank u dan ook voor uw initiatieven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lionel Bajart aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de verlenging van het steuntraject naar de eindfases van de innovatieketen – 264 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, een aanslepend probleem van de Vlaamse economie is dat de aanwezige hoogstaande wetenschappelijke kennis en expertise onvoldoende leiden tot concrete marktintroductie van nieuwe producten en diensten.

Het stimuleren van vermarkting en valorisatie is natuurlijk ook een van de grote uitdagingen voor het Vlaams innovatiebeleid. Er wordt aan gewerkt via het clusterbeleid, het bevorderen van het ondernemerschap door het Agentschap Ondernemen (AO) en de herstructurering van het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI). Vandaag wil ik het hebben over de verlenging van het steuntraject. Over dit laatste hebben we tot op heden onvoldoende zicht op wat uw concrete visie is en op de stand van zaken.

Het probleem werd recent nogmaals scherp gesteld door cijfers die u per schriftelijk antwoord ter beschikking hebt gesteld. Het wegwerken van de innovatieparadox moet aangepakt worden via de verschillende sporen die ik kort heb aangehaald.

Met betrekking tot de beleidsplannen voor clusterbeleid, bevordering van het ondernemerschap en de herstructurering van EWI, werden al eerste stappen gezet. De beleidsnota voorziet in een verlenging van het steuntraject naar ontwikkelingen dicht bij de markt, dus op het einde van de innovatieketen. Het gaat dan om bijvoorbeeld demonstratie- en pilootprojecten en proeftuinen.

Blijkens het jaarverslag 2014 van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) liepen in 2014 drie innovatieve proeftuinen met als thema's: elektrische voertuigen, zorg en energetisch doorgedreven woningrenovaties. De Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) stelt dat het Vlaamse innovatiebeleid op dit vlak onvoldoende ontwikkeld is en dat hier een inhaalbeweging nodig is tegenover andere Europese regio's. Het is dan ook van belang op korte termijn werk te maken van een verdere ontwikkeling van een steunkader gericht op de eindfases van de innovatieketen.

Minister, ik heb een aantal vragen. Erkent u de vaststelling van onder meer de VRWI over het gebrek aan steun voor de fases dicht bij de markt? Welke grote pijnpunten en tekortkomingen ziet u?

Werd ondertussen reeds onderzocht welke mogelijkheden er binnen de Europese regelgeving zijn om in het Vlaams innovatiebeleid het steuntraject te verlengen richting fases dicht bij de markt? Zo ja, wat is hiervan het resultaat?

Hoe moet volgens u het beleid bijgestuurd en/of uitgebreid worden? Wat is uw visie ter zake?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de verlenging van het steuntraject? Welke stappen zijn ondertussen gezet en wat is de timing?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, ik beaam de vaststelling van de VRWI dat de vermarkting van onze kennis beter kan. Dit is trouwens geen typisch Vlaams probleem. Ik ben al heel tevreden dat de samenwerking tussen ondernemingen en ondernemingsorganisaties en wetenschappelijke instellingen tot de beste van Europa behoort. Er zijn dus ook positieve punten.

Men spreekt over de Europese innovatieparadox: veel investeringen in excellente kennis resulteren onvoldoende in economische meerwaarde. De vraag is in welke mate overheidssteun in de vorm van subsidies in de vermarktingsfase wenselijk en bij uitbreiding toegelaten is. Los van directe subsidies, zijn er tal van acties die wij aan bedrijven aanbieden om hun vermarkting te ondersteunen. Ik denk daarbij aan de kmo-portefeuille of de kmo-groeiportefeuille maar ook aan de instrumenten van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), of de ondernemerschapbevorderende diensten van het Agentschap Innoveren en Ondernemen en ook het clusterbeleid zoals u al aangaf. Een van de sterke elementen in het clusterbeleid is volgens mij dat de bedrijven en de onderzoeksinstituten samen worden gebracht rond bepaalde onderwerpen van de onderzoeksfase tot aan de vermarkting.

In de nieuwe kaderregeling voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) en innovatie worden de activiteiten die gesteund kunnen worden onder de noemer 'experimentele ontwikkeling' uitgebreid, waarbij in de toekomst ook demonstraties, pilootontwikkeling, testen en validatie en proeftuinen ondersteund kunnen worden als experimentele ontwikkeling zolang het hoofddoel verdere technische verbetering betreft aan producten, diensten of procedés die slechts grotendeels vaststaan. Ook zijn er andere diverse mogelijkheden voor steun aan kmo's voor diensten innovatieadvies en diensten innovatieondersteuning.

We doen dus nu al veel, al is het wellicht nog te weinig gekend en te veel gefragmenteerd. Maar u weet dat mijn beleid zich op vereenvoudiging en het wegwerken van drempels richt. Er wordt dus aan gewerkt. De eerste aandacht moest gaan naar de integratie van het Agentschap Ondernemen (AO) en het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT). De kmo-portefeuille is eenvoudiger gemaakt. Er zijn stappen gezet naar het clusterbeleid.

We gaan naar een eengemaakte frontoffice. In de toekomst wil ik verder werken aan de vereenvoudiging van deze instrumenten.

De juridische basis die in de Europese kaderregeling geboden wordt voor een verlenging van het traject dat kan worden gesteund als experimentele ontwikkeling, is reeds opgenomen in de bestaande besluiten van de Vlaamse Regering. Op dit ogenblik wordt gewerkt om nieuwe besluiten op te stellen waarin ook de nieuwe elementen van diensten innovatieadvies en diensten innovatieondersteuning opgenomen zullen zijn. Voor alle mogelijkheden die Europa biedt, zullen we de wetgeving zo aanpassen dat we daarop kunnen ingaan.

Binnen de clusteraanpak wordt steun toegekend aan structurele samenwerkingsverbanden en zullen projecten gesteund kunnen worden voor activiteiten uitgevoerd door de leden. In de clusteraanpak wordt aandacht aan de latere stadia expliciet vermeld als een belangrijk punt.

Het werk is niet af, maar we zijn op de juiste weg. Het is belangrijk dat het AO en het IWT zijn samengevoegd. Nu kunnen we verder werken aan de vereenvoudiging van de instrumenten zodat het ook voor bedrijven gemakkelijker wordt om de drempels weg te nemen via de ondersteuning vanuit de overheid.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het gaat over een belangrijke sleutel tot meer commercialisatie. De VRWI heeft het trouwens ook over 'de noodzakelijke voorwaarde'.

Ik ben het ook met u eens dat we spreken over de Europese innovatieparadox.

Ik heb nog een bijkomende vraag die past binnen de derde vraag. Minister, welke rol ziet u voor het TINA-fonds (Transformatie, Innovatie en Acceleratie)?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: PMV is ook met die oefening bezig, maar we moeten de zaken eigenlijk omdraaien. We moeten ervoor zorgen dat een bedrijf dat een goed commercieel en inhoudelijk plan heeft, financiering vindt. Het zal het bedrijf worst wezen of het geld van het TINA-fonds komt of van waar dan ook. Zowel tegen het Agentschap Innoveren en Ondernemen als tegen PMV zeggen we om de zaken om te draaien. We gaan na wat de klant nodig heeft en we passen daar onze instrumenten op toe en niet andersom.

Voor mij is dit de goede aanpak. We gaan op die manier werken. Dankzij een frontoffice zal het ook duidelijker zijn. PMV zal weten wat het Agentschap Innoveren en Ondernemen kan doen en omgekeerd. Door het bankenoverleg weet men voor wat men op de markt moet zijn, maar ook voor wat men bij PMV kan gaan.

Ik zie dus voor elk van die instrumenten mogelijkheden, maar ik wil graag de zaak omdraaien. Ik denk dat dat een sterke, nieuwe filosofie is die bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen en bij PMV vandaag bestaat.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Ik wil u heel graag bijtreden. Ik ben zelf ondernemer en ik ben zeer, zeer tevreden dat u bereid bent om de zaak om te draaien.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het start-up plan van de Federale Regering en de raakvlakken met Vlaanderen – 607 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, collega's, ik heb deze vraag al eens gesteld bij de invoering van het start-up plan dat ik ten volle steun. Het is een federaal plan van minister De Croo – en ik citeer uit het hoofd – om een korting in de personenbelasting toe te kennen aan mensen die investeren in start-ups volgens een Europese definitie.

Ik denk dat men de impact van het plan onderschat. Het kan bijzonder veel middelen mobiliseren. De kunst zal er vooral in bestaan om die toe te leiden naar kwalitatieve projecten. Vlaanderen kan daarin een rol spelen. Ik heb u toen opgeroepen, gesteund door een aantal collega's, om daarover overleg te hebben met het kabinet van minister De Croo.

Minister, heeft dat overleg plaatsgevonden? Plant u concrete initiatieven om ervoor te zorgen dat we het maximum puren uit dat goede plan dat de federale overheid heeft gelanceerd?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, de federale overheid vertaalt het plan nu in koninklijke besluiten om er uitvoering aan te geven. Zoals u weet, wil de federale overheid via de taxshelter voor start-ups natuurlijke personen aanmoedigen om te investeren in startende ondernemingen.

Een investeerder kan genieten van een belastingvermindering in de personenbelasting van 30 tot 45 procent van het geïnvesteerde bedrag. Deze investering kan rechtstreeks worden gedaan, of indirect via een crowdfunding platform of startersfonds. De investeerder is verplicht de aandelen minimaal vier jaar aan te houden. De investeerder mag per jaar maximum 100.000 euro via de taxshelter-regeling investeren, en mag per onderneming voor maximum 30 procent deelnemen in het kapitaal.

Deze en andere voorwaarden worden nu opgenomen in de KB's die de regeling in detail moeten vormgeven en verder uitwerken. Mijn kabinet volgt deze uitwerking mee op. Zo waren wij zeer recent nog betrokken bij een ronde tafel over de uitwerking van de regeling voor startersfondsen, samen met PMV, vanwege de duidelijke raakvlakken van deze regeling met bijvoorbeeld de ARKimedes-regeling. Zo blijven wij in elk geval nauw betrokken bij de verdere uitwerking.

Mijn kabinet heeft verscheidene contacten gehad met de betrokken raadgevers op het federale niveau. U sprak van minister De Croo, maar het gaat ook over minister Van Overtveldt. Er werd vooral informatie over de regeling uitgewisseld. Raakvlakken met de werking van PMV inzake startersfondsen en de Winwinlening werden bekeken en ervaringen werden gedeeld.

De verschillende maatregelen voor starters worden uitgebreid toegelicht in de specifieke brochures voor starters en uiteraard ook op de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Daarnaast is er ook nog een subsidiedatabank van het Agentschap Innoveren en Ondernemen en werken we momenteel ook actief aan een gezamenlijke benadering van de ondernemers vanuit het Agentschap Innoveren en Ondernemen en PMV, waarbij de doorstroom van starters

naar elkaars instrumenten wordt geoptimaliseerd. Uiteraard zullen die instrumenten, zodra ze actief zijn, door zowel PMV als het Agentschap Innoveren en Ondernemen worden meegenomen. Dat lijkt mij een zeer nuttig instrument.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, ik dank u.

Mensen zijn vandaag op zoek naar rendement voor hun geld. Dat rendement zullen ze niet vinden op hun spaarboekje. Die piste zal zeker door heel veel mensen worden bekeken. Ik denk ook dat de banken zullen suggereren dat men op die manier een korting van 30 tot 45 procent via de personenbelasting kan krijgen. Dat is toch wel een interessant element.

Ik denk dat dit een echte 'ampleur' kan hebben die nu onder de radar zit, maar wel boven de radar zal komen. De grootste bedreiging voor deze goede regeling is dat men na een tijd vaststelt dat er veel geld gevloeid is naar projecten die niet levensvatbaar of niet goed waren. Dat risico loopt men altijd. Dat is zeker zo.

Ik denk, ten eerste, dat de communicatie daarrond belangrijk is. Ten tweede vraag ik me af of Vlaanderen niet op een of andere manier zou kunnen bijstaan in screening, suggestie of adviesverlening op het vlak van welke sectoren of platformen betrouwbaar zijn. Men kan geen risicogarantie geven. Het gaat over start-ups, dus weet men dat daaraan een risico verbonden is. We hebben dezelfde discussie gevoerd over crowdfunding. Als we willen dat het werkt, hebben we het best niet onnodig veel mislukkingen. Dat is iets dat we vanuit Vlaanderen zouden kunnen bewaken. Ik hoop dat we dat ook zullen doen. Ik ben zeer blij dat er daarover intensief overleg is. Ik geloof echt dat dit een impact zal hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over herintreders op de arbeidsmarkt
– 613 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, de Vlaamse Regering tracht de verhouding tussen arbeid en gezin steeds te verbeteren door de juiste ondersteuning te bieden aan gezinnen. Dat is nodig, aangezien de druk op het hedendaagse gezin doorheen de voorbije decennia enorm is toegenomen. Het klassieke patroon van de mannelijke kostwinner en de vrouw die thuis voor het gezin zorgt en louter huishoudelijke taken uitvoert, is al enige tijd gepasseerd – gelukkig.

Toch knijpt de vrouw er nog vaak tussenuit wanneer de kinderen en het gezin het meeste aandacht vragen. Het herintreden op de arbeidsmarkt – eventueel naar hun vroegere functie – is echter niet evident, vooral niet voor de hooggeschoolde vrouwen, waar een nine-to-fivejob geen vanzelfsprekendheid is.

Deze vrouwen gaan op zoek naar een 'schooltime'-job. Dat is ook de conclusie van een onderzoek van Thuis talent In Actie (TIA). De vraag naar flexibel, gezinsvriendelijk werk is groot. In gezinnen waar beide partners nog veel uren blijven kloppen en het gewicht van de zorg voor het gezin zware lasten met zich meebrengt, loert de steeds meer voorkomende burn-out om de hoek. Hetzelfde geldt voor huisvaders, wat echter vandaag nog veel minder frequent voorkomt.

Het TIA-platform ervaart ook dat werkgevers zelf minder happig zijn op herintreders.

Het probleem is dat het aanbod van dergelijk flexibel werk kleiner is dan de vraag ernaar. TIA tracht vacatures op te stellen en bestaande vacatures te zoeken die een zekere flexibiliteit aan de dag leggen.

Deze troef lokt vele groepen zoals herintreders, maar ook mensen in armoede, alleenstaande ouders, leefloners enzovoort.

TIA en haar projectpartners formuleerden enkele aanbevelingen aan het adres van de overheid. Zo wil TIA verder uitrollen via tendertrajecten, gezien hun succes, bedrijven die gezinsvriendelijk werk aanbieden belonen in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen, gezinscompetenties die men de tijd dat men thuis zit heeft verworven, herkennen of erkennen, en, ten slotte, pleiten voor een vak 'economie en arbeidsmarkt' in het aso om werkzoekenden sneller te laten ontdekken hoe de arbeidsmarkt werkt.

Ondanks de nood aan goede begeleiding van deze doelgroep, blijft het in de beleidsbrief 2016 erg stil wat betreft deze herintreders.

Minister, wat hebt u de voorbije jaren ondernomen voor die groep? Wat zult u nog ondernemen voor die groep? Hoe zou u vanuit uw bevoegdheid werk meer flexibel kunnen maken? Hoe staat u tegenover de zonet geformuleerde aanbevelingen van dit platform? Is het TIA-platform nog in werking bij de VDAB, en hoe wordt er over die werking gecommuniceerd naar de doelgroepen en werkgevers?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Herintreders zijn niet verplicht om zich in te schrijven als werkzoekende. Zij kunnen zich inschrijven als vrije werkzoekenden, om zo gebruik te maken van de bemiddeling en begeleiding.

Omdat het gaat om vrije werkzoekenden, is het op zich geen specifieke doelgroep binnen de VDAB-dienstverlening.

U bent al enige tijd lid van deze commissie. Ik denk dat u weet dat we wat mij betreft vooral moeten kijken naar de talenten en competenties van de mensen. Als ik daarover toespraken geef, zeg ik ook altijd dat je die competenties niet altijd op de werkvloer moet opdoen, maar dat je dat ook elders kunt.

Ik geef graag het voorbeeld van een jong gezin. Een gezin met jonge kinderen leert namelijk iets bij qua organisatietalent, alleen al door ervoor te zorgen dat de kinderen op elk moment zijn waar ze moeten of mogen zijn. Dat zijn elementen die we moeten meenemen.

U weet dat de VDAB maximaal op maat wil werken. Dat geldt ook voor die vrije werkzoekenden en zeker voor de herintreders. Aangezien de VDAB met de Competent-databank meer en meer kijkt naar wat mensen kennen en kunnen en niet alleen naar diploma's, kunnen we de competenties die mensen hebben opgenomen, meenemen in de zoektocht naar werk. Dat is een heel belangrijk aspect. Op die manier houden we mee rekening met de competenties en talenten. Uiteraard kan in de vraagstelling of in de zoektocht naar jobs de keuze voor gezinsvriendelijke uren worden meegenomen. Niet alle jobs zijn daarvoor geschikt, maar het kan mee worden bekeken vanuit wat de VDAB doet. Dat gebeurt ook.

Op vlak van opleiding worden door de VDAB en partners inspanningen geleverd om rekening te houden met gezinsvriendelijke uren. Onder bepaalde voorwaarden is een tussenkomst in de kosten voor kinderopvang mogelijk.

In juli heeft de Vlaamse Regering de conceptnota 'Focus op talent en competentie' goedgekeurd. Die conceptnota zullen we verder uitwerken met de verschillende stakeholders, waaronder uiteraard de sociale partners.

In de conceptnota stappen we af van de verschillende doelgroepen, omdat we voor elk individu uitgaan van zijn individuele talenten en competenties, ongeacht of het een werkzoekende of werkende is.

Dan gaan we naar drie sporen. Spoor 1 is het activeren van talenten, het maatwerk vanuit de VDAB en partners. Spoor 2 is het investeren in talenten, de mogelijkheid voor bedrijven om via de kmo-portefeuille een beroep te doen op een hervorming rond het hr-beleid. Spoor 3 is het ontwikkelen van een strategie om vooroordelen en drempels te doorbreken. Zeker in dat derde spoor, maar uiteraard ook in de twee andere sporen, moet de groep herintreders worden meegenomen.

Ik heb ondertussen een aantal hervormingen in de steigers gezet, zoals rond evenredige arbeidsdeelname, maar ook in de doelgroepenkortingen. Het Europees Sociaal Fonds (ESF) heeft ondertussen een aantal innovatieve projecten lopen om werk meer flexibel te maken. Dat vormt meteen het antwoord op uw derde vraag rond flexibiliteit.

Zij dragen allen bij tot het meer flexibel maken van werk. Wel moet ik zeggen dat ik op dat vlak niet heel veel bevoegdheid heb, maar ik probeer dat via die weg flexibeler te maken. Ik probeer de regelgeving waar dat kan ook te vereenvoudigen en administratief werk weg te nemen, maar het essentiële op dat vlak bevindt zich natuurlijk federaal.

Dan was er de vraag hoe ik tegenover de aanbevelingen sta. Dat is gisteren nog eens herhaald door een van de vraagstellers in het parlement. Mijn basisfilosofie is dat we elk talent nodig zullen hebben. Meer maatwerk is daar de enige oplossing voor. Ter zake staat de kaart van talent en competentie voor mij centraal.

Ik ga even dieper in op de vier aanbevelingen. De eerste was dat men Thuis-talent In Actie verder zou uitrollen. We doen dat via tendertrajecten. Dat is zeker en vast een juiste aanbeveling. We doen dat al en zullen daar ook verder op inzetten. De tweede was dat men bedrijven die gezinsvriendelijk werk aanbieden, zou belonen in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De overheid ondersteunt de bedrijven al op andere manieren, zoals via de kmo-groeiportefeuille. Werkgevers zijn vaak bereid om flexibel in te spelen op de vragen van werknemers. Ze zijn zich echter niet altijd bewust van de mogelijkheden die er vandaag al bestaan. De sensibilisatie om vooroordelen en verkeerde percepties weg te nemen, kunnen we zeker meenemen bij de verdere uitvoering van de conceptnota Focus op talent en competentie.

De derde aanbeveling was het herkennen van gezinscompetenties. Ik heb er daarnet op gewezen dat dit voor mij heel belangrijk is. Ik denk niet dat we dat altijd met attesten moeten doen. Ik meen dat de manier van werken binnen Competent voldoende mogelijkheden geeft. Er kan alleen al in een gesprek met de werkzoekende al veel naar voren worden gebracht, of door het anders leren invullen van competenties en talenten.

De vierde aanbeveling was die van een vak arbeidsmarkt en economie in het aso. U zult van mij zeker niet horen dat ik daartegen ben, maar daarvoor zou ik willen verwijzen naar collega Crevits.

De website Thuis-talent in Actie is nog steeds in werking binnen de VDAB en wordt zo veel mogelijk geïntegreerd in de reguliere werking van de VDAB. Via de website www.vdab.be is www.tiawerkt.be bij het item Jobs vlot terug te vinden. Thuis-talent in Actie was eigenlijk bedoeld als sensibilisatiekanaal voor zowel

werkgevers als werkzoekenden met betrekking tot flexibele werkvormen, het belang van een goede balans tussen arbeid en gezin en de dienstverlening van de VDAB. De reacties die via www.tiawerkt.be werden verkregen, komen centraal bij VDAB Brussel aan en worden daar ook nog altijd beantwoord.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. U weet dat ik de afgelopen jaren al enkele vragen heb gesteld over herintreders. Uw antwoord was meestal heel kort. Het jongste antwoord dat ik van u had gekregen, was dat dat voor u geen hoofdprioriteit was. Het verwonderde me dan ook iets later dat document van Thuis talent in Actie in handen te krijgen. U had dat zelf ook nooit vermeld in een van uw antwoorden. Ik vind dit een zeer goed en zeer duidelijk project voor herintreders. Ik hoop dat u dat ook verder zult ondersteunen, en dat het misschien nog iets beter zou kunnen worden uitgerold en bekendgemaakt. We hebben hier eigenlijk een perfect instrument om die herintreders opnieuw op de arbeidsmarkt te brengen. Ik vond het een klein beetje jammer dat dat hier nog nooit aan bod was gekomen.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, ik sluit me volledig aan bij het antwoord van onze minister. Het is inderdaad zo dat een herintreder niet verplicht is om zich in te schrijven bij de VDAB. Men kan dat wel doen, als vrije werkzoekende. Het is inderdaad wel zo dat het in de praktijk voor herintreders niet altijd gemakkelijk is om zich opnieuw voltijds of zelfs halftijds op de arbeidsmarkt in te zetten. Door het feit dat ze die time-out hebben gehad, is er ook een gat in hun cv, zodat het voor werkgevers niet altijd aantrekkelijk is om hen aan te nemen. Dat is eigenlijk wel jammer, want heel wat van die herintreders runnen inderdaad een gezin. Daarop werd ook al gewezen. Daarbij komen er heel wat capaciteiten aan bod, zoals verantwoordelijkheidsgevoel, het vermogen om te multitasken, kunnen plannen, kunnen organiseren, flexibiliteit enzovoort.

Het is niet omdat je geen betaalde job hebt, dat je geen competenties kunt opbouwen. Heel veel van die herintreders zijn ook actief in het verenigingsleven, of als vrijwilliger.

Ook onze fractie vindt dat Thuis talent in Actie een grote maatschappelijke waarde heeft. Daar zijn we dus absoluut voor. Mevrouw Fournier pleit voor een vak economie en arbeidsmarkt in het aso. Ik zetel ook in de commissie Onderwijs. We zijn daar het debat over de eindtermen nog volop aan het voeren. Dat gebeurt al voor een deel in het aso. De kennis van aso-leerlingen over de arbeidsmarkt zou kunnen worden versterkt via praktijkervaring, denk ik. Het nieuwe systeem van duaal leren, dat ik zowel hier als in de commissie Onderwijs opvolg, kan daar zeker en vast bij helpen.

Minister, hoe ziet u het erkennen van competenties van herintreders? Zouden die bijvoorbeeld kunnen worden erkend in het kader van de elders verworven competenties (EVC)?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, minister, geachte leden, ik kan me daarbij aansluiten, en ook bij het antwoord van de minister wat de focus op competenties betreft, ook als het gaat om competenties verworven binnen het gezin. Minister, ik deel ook uw enthousiasme voor flexibiliteit. Een job waarbij flexibel kan worden omgesprongen met arbeidsuren of thuiswerk mag geen taboe meer zijn. Dat moet eigenlijk een uitgangspunt zijn. Dat is ook cruciaal in de discussie over werkbaar werk. Uiteraard zijn de regels met betrekking tot arbeidsduur

federale materie. Ik heb begrepen dat er federaal toch een en ander aan het bewegen is, zeker met betrekking tot die wettelijke verankering van glijdende uurroosters. Minister, ik zou u willen vragen om deze materie ook mee te nemen in de rondetafel over werkbaar werk. Tijdens de bespreking van uw beleidsbrief had u gezegd dat er ter zake nog concrete afspraken moesten worden gemaakt, onder meer over de verdeling van regionale en Vlaamse bevoegdheden. Kunt u daar al wat meer toelichting bij geven?

Minister Philippe Muyters: Op dit moment kan ik niets meer zeggen, maar ik zal dat element zeker meenemen naar de rondetafel over werkbaar werk.

Met betrekking tot competenties en talenten zie ik stilaan verandering. Het is heel belangrijk dat de VDAB vandaag al werkt op basis van competenties en talenten. Ik meen niet dat we moeten gaan naar een systeem waarbij dan alles moet worden erkend. In mijn visie zijn er drie sporen. In eerste instantie moet iemand zelf zeggen wat hij vindt dat hij kan, bijvoorbeeld goed kunnen organiseren. Dat lijkt me nog altijd heel belangrijk. Daarvoor moet er ook oog zijn bij de bevraging door de VDAB, en dat is zo. In tweede instantie moet dat ook door iemand anders worden bevestigd. Dat kan de voormalige werkgever zijn, maar dat kan ook iemand zijn uit de sportclub waar iemand vrijwilligerswerk doet, of van weet ik veel waar, ik zeg maar wat. Dan is er het derde niveau, dat me alleen nuttig lijkt in bepaalde gevallen. Dat betreft dan het afleggen van examens en het behalen van attesten.

Voor heel de EVC-zaak zijn we samen met Onderwijs aan het werken aan een nieuwe manier van erkennen, zodat dat meer uniform gebeurt. Daar zijn we nog mee bezig. Persoonlijk ben ik echter niet van oordeel dat alles via attesten moet worden geregeld. Als we er allemaal van overtuigd zijn dat we moeten werken op basis van competenties en talenten, die ook via een gesprek, via assessment en dergelijke kunnen worden gedetecteerd, dan vind ik dat we niet alles via attesten moeten regelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de tijdelijke tewerkstelling van vluchtelingen in Plopsaland – 605 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, het thema van de tijdelijke tewerkstelling en de tewerkstelling van vluchtelingen is gisteren in de plenaire vergadering aan bod gekomen. Het is ook een thema dat te maken heeft met arbeidsmigratie. Het is een thema dat mijn bijzondere aandacht heeft. Ik kom uit West-Vlaanderen, een provincie waar de arbeidskrapte het grootst is. Nergens is het moeilijker om geschikte en werkwillige mensen te vinden voor jobs dan in West-Vlaanderen.

Daarnaast zitten we, los van de provincie, met het probleem dat het voor heel wat ondernemers en ondernemingen moeilijk is om mensen te vinden op piekmomenten. Ik ben er zelf getuige van geweest op nieuwjaarsdag. Ik heb meegeholpen in een bakkerij. Weet dat een op vijf bakkers heeft moeten sluiten op nieuwjaarsdag omdat men onvoldoende mensen vond die tijdens die piekperiodes wilden werken.

Plopsaland heeft een tijdje geleden een aantal extra investeringen voorgesteld. In de marge van die persconferentie – maar dat was wel het punt dat het meest aan

bod kwam in de persweergave – hebben zij de problematiek van het vinden van geschikt personeel aangekaart. Ze gaven mee dat ze echt wel opportuniteiten zien in competenties die aanwezig zijn bij vluchtelingen. Ik deel overigens de visie van de minister dat, als we het over de arbeidsmarkt hebben, het woord 'vluchteling' alle nuance mist. Er schuilt een heel pallet van competenties achter die mensen. Ze zien alleszins opportuniteiten en mogelijkheden om hun uitdagingen op het vlak van arbeidskrapte op piekmomenten in te vullen met vluchtelingen die een arbeidskaart zouden hebben. Ze zijn bovendien bereid om een opleiding, spoedcursus en taalles te geven.

Eergisteren heeft Voka West-Vlaanderen ook een persactie gedaan, waarbij ze aangaven dat ze met een hele groep West-Vlaamse bedrijven ook initiatief willen nemen om vluchtelingen die al over een arbeidskaart te beschikken, in de bedrijfsvoering op te nemen en ze te gaan inschakelen waar er een match is, en ook samen cursussen en taalopleidingen te gaan aanbieden.

Dat zijn allemaal zaken die zeer goed zijn, zowel voor de bedrijven, die op die manier een zekere tegemoetkoming kunnen vinden inzake de problematiek rond arbeidskrapte, als voor de vluchtelingen in kwestie, want ik denk dat er geen betere manier is om in te burgeren en je goed te voelen dan werk te hebben en op die manier ook wat meer zelfwaardering te krijgen.

Minister, hebt u er weet van dat er al vluchtelingen in Koksijde en Lombardsijde, maar ook grosso modo de hele regio West-Vlaanderen, zijn die in aanmerking komen voor een arbeidskaart? Is dat al een aanzienlijke groep mensen? Zo ja, zal de VDAB die mensen actief benaderen in West-Vlaanderen, om zo een vlotte tewerkstelling te verwezenlijken? En inspelend op het Voka-initiatief: ik zag dat de dienst externe relaties van de provincie West-Vlaanderen dat ook ondersteunt. Zit de VDAB daar ook mee in? Zal de VDAB initiatieven plannen rond de opvangcentra om de vluchtelingen zo snel mogelijk te informeren over hun rechten en plichten?

Mijn laatste vraag, over de blijvende inspanningen richting Noord-Frankrijk, laat ik nu even vallen, omdat er straks nog vragen om uitleg van mezelf en mevrouw Fournier geagendeerd staan, specifiek over dat punt.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil vooreerst opmerken dat ik niet kan aangeven of dat al over de mensen van augustus gaat. Ik kan wel zeggen dat er vorig jaar 395 arbeidskaarten C zijn uitgereikt aan asielzoekers woonachtig in West-Vlaanderen. Nu, augustus is de achtste maand. Tel daar vier maanden bij. De eerste arbeidskaarten kunnen dus pas in de loop van december uitgereikt zijn. Ik heb dat onderscheid dus niet, maar in totaliteit zijn er 395 arbeidskaarten C uitgereikt aan asielzoekers woonachtig in West-Vlaanderen. Zij kunnen dan aan de slag bij om het even welke werkgever, in om het even welke job. De VDAB begeleidt op basis van capaciteiten enerzijds en de behoeftes op de arbeidsmarkt anderzijds.

Vanaf 2016 rolt de VDAB een versterkt actieplan uit met extra inzet op inwerkingstrajecten, taalopleidingen en aangepaste trajecten om asielzoekers zo snel mogelijk te begeleiden naar werk. We gaan natuurlijk ook altijd kijken naar bestaande samenwerkingen. De VDAB heeft een samenwerking met Plopsaland, en uiteraard zullen de asielzoekers daarin meegenomen worden. De VDAB heeft een overleg met de CEO van Plopsaland ingepland in februari 2016 om in dat verband concrete acties af te spreken. We gaan daar dus heel concreet op in. Als er samengewerkt kan worden – zoals bij initiatieven als dat van Voka West-Vlaanderen – zijn wij daar vragende partij voor, en uiteraard niet alleen specifiek voor asielzoekers. Dat moet gaan over iedereen die werkzoekend is.

De VDAB overlegt momenteel met het Agentschap Integratie en Inburgering en met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) over een plan van aanpak om de vluchtelingen te informeren over hun rechten en plichten, maar ook om arbeidsmarktgerichte informatie snel te verspreiden en specifieke tewerkstellingsacties efficiënt te organiseren. Binnen die raamovereenkomst zullen de provinciale directies van de VDAB acties ondernemen met de lokale besturen en OCMW's. Gesprekken met asielzoekers over een jobdoelwit en trajecten om dat te bereiken, kunnen ook in het opvangcentrum georganiseerd worden. En dat gebeurt ook.

De vraag over Noord-Frankrijk komt, zoals u zelf al aangaf, straks nog aan bod. Ik kan er nu dus heel kort op antwoorden. De sensibilisering in Noord-Frankrijk voor de individuele beroepsopleiding (IBO) schakelde al in 2015 naar een hogere versnelling. Het gebruik van de grensoverschrijdende IBO wordt via diverse acties gepromoot: werkgeveersevents, de inzet van een VDAB-account, promotie via een filmpje en dergelijke meer. We zullen daar straks dieper op ingaan.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Een kleine vierhonderd arbeidskaarten C, dat is toch al een zeer interessante groep mensen. Ik ben uiteraard benieuwd naar wat hun competenties zijn en naar wat uit die verschillende acties zal voortvloeien. Het kader dat u schetst en de manier waarop de VDAB ook in West-Vlaanderen kort op de bal speelt, zijn alleszins hoopgevend. Ik hoop dat we die acties in deze commissie van zeer nabij zullen kunnen opvolgen. Ik vermoed dat ook in andere provincies met belangstelling zal worden uitgekeken naar dergelijke initiatieven.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik ben er net als mijn collega van overtuigd dat nieuwkomers die werken, veel sneller integreren en dat we dit dus volop moeten faciliteren. Het is ook zonder meer positief dat Plopsaland zelf taallessen op de werkvloer wil aanbieden. Voor Plopsaland, waar contact met de bezoeker centraal staat, ligt dat voor de hand.

Inburgering en integratie, dat is niet iets wat de overheid alleen kan aanbieden. Ik vind het heel positief dat er ook privé-initiatieven worden opgezet. We hebben dergelijke initiatieven ook nodig om een geslaagde integratie van die nieuwkomers na te streven. Ziet u er brood in, minister, om ondernemingen verder te sensibiliseren om dit initiatief wat ruimer aan te bieden?

Het doet toch onze wenkbrauwen fronsen dat Plopsaland het zo moeilijk heeft om personeel te vinden, terwijl het toch vaak jobs zijn met een lage drempel. Wat is uw standpunt daarover? Zijn er volgens u extra inspanningen op maat nodig, niet alleen ten aanzien van de nieuwkomers, maar ten aanzien van de volledige lokale arbeidsmarkt?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Natuurlijk is het een goede zaak dat er wordt samengewerkt met bedrijven. Dat zijn dingen die nog gebeuren. Onze IBO met taalopleiding (IBOT) is daar ook een heel goed instrument in.

U stelt dat het vreemd is dat Plopsaland het moeilijk heeft om mensen te vinden, maar daar spelen natuurlijk ook andere aspecten mee, zeker het seizoenaspect. Niet alle seizoenen, maar ook niet alle dagen is er even veel volk nodig. Er zijn vooral mensen nodig tijdens de weekends en in de vakantiedagen, want dan gaat u met de kinderen naar Plopsaland. Maar ook die mensen hebben kinderen, dat maakt het niet altijd even gemakkelijk om dan te werken. Ook taal is heel vaak

een moeilijkheid bij de mogelijke kandidaten voor Plopsaland, maar daaraan proberen zowel wij als Plopsaland effectief te verhelpen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het charter tussen VDAB en Pôle emploi – 637 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het charter tussen VDAB en de Franse arbeidsbemiddelingsdienst Pôle emploi – 656 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de raad van bestuur van VDAB wil het charter tussen VDAB en Pôle emploi niet langer vernieuwen. Op dit moment is het zo dat vooral drie bedrijven gebruikmaken van het charter, waarvan een grote, belangrijke speler die vooral veel laaggeschoolden tewerkstelt.

De reden van het stopzetten is dat er aan Franse kant geen gebruik van wordt gemaakt. In het charter wordt gesproken van wederkerigheid inzake gebruik van elkaars toepassingen, zoals de individuele beroepsopleiding (IBO). Maar daar deze wederkerigheid door Pôle emploi niet gerealiseerd kan worden, ik meen wegens niet wettelijk in Frankrijk, stelde VDAB voor om het charter dat afloopt op 31 december 2015, niet te verlengen. De bestaande projecten en samenwerking, dus ook voor IBO, zou kunnen worden bestendigd in het licht van het nog goed te keuren Interreg V-project. Dat moet, als ik me niet vergis, nog worden goedgekeurd.

Minister, heeft de raad van bestuur van VDAB het charter daadwerkelijk stopgezet? Wat zijn de gevolgen daarvan?

Wanneer kan de samenwerking in het licht van Interreg V ondertekend worden? Welke stappen zijn nog nodig in dit dossier?

Hoe zult u de situatie tussentijds oplossen?

Ik las in de tekst van de vraag die de heer Ronse straks stelt, dat er een nieuw akkoord zou worden getekend of al getekend zou zijn. Ik heb gisteren nog onderzoekwerk verricht, maar ik heb er niets over teruggevonden. Als ik me niet vergis, is ook EURES Channel stopgezet. Ik ben dus heel benieuwd naar de uitleg van mijn collega over het akkoord dat ondertekend zou zijn.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): We nemen soms onze dromen voor werkelijkheid, mevrouw Fournier, en we proberen om de surprises altijd voor de commissie te houden.

Ik volg uw redenering. Er moet zo snel mogelijk een dergelijk akkoord komen. Ik heb zelf ervaring uit een vorig leven met EURES Channel en met een Interreg-project dat onder meer door Vlaanderen werd gesteund aangaande grensoverschrijdende tewerkstelling. In dat project stond dat er een tripartite akkoord zou moeten komen tussen Le Forem, Pôle emploi en VDAB. Ik heb die gesprekken

meegemaakt. Ik kan u zeggen dat Le Forem – het heeft zijn naam niet gestolen – keihard op de rem is gaan staan waardoor een tripartite akkoord onmogelijk werd gemaakt – Fo-rem dus.

In elk geval is een akkoord ook voor West-Vlaanderen van cruciaal belang. Het zou toelaten om vacatures heel kort op de bal uit te wisselen. Er zijn gigantisch grote arbeidsrechtelijke verschillen over hoe een vacature in Noord-Frankrijk mag worden gepubliceerd en bij ons, het betreft vooral de privacy. Er werd aan gedacht om een gezamenlijke databank te maken, maar dat kon niet. Vandaar het idee om via een akkoord te werken en om informatie met elkaar uit te wisselen.

Wij hebben toen in het Interreg-project gezegd dat als Le Forem niet meewil en de boel blokkeert, het beter is om naar bipartite akkoorden te gaan. Er bestaat al een hele tijd een bipartite akkoord tussen VDAB en Le Forem. Ze werken samen in Doornik en ik heb de indruk dat daar redelijk goede resultaten worden geboekt.

Ik sluit me in dezen aan bij de vraag van mevrouw Fournier naar de stand van zaken inzake de onderhandelingen met Pôle emploi.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, dames en heren, de situatie werd vrij goed geschetst. Het is zeker juist dat de raad van bestuur op 2 december 2015 het advies van VDAB heeft gevolgd om het huidig charter niet te vernieuwen. De wederkerigheid die erin stond als een verplichting kon immers niet gerealiseerd worden: Vlaamse werkzoekenden hebben geen toegang tot het Franse IBO-systeem. Maar de lopende samenwerking rond onder meer het gebruik van IBO voor Noord-Fransen blijft wel van kracht zonder het charter. Dat is het belangrijkste, de gevolgen zijn dus minimaal.

De verdere samenwerking tussen beide diensten wordt verder bekrachtigd. En als we het Interreg V-project goedgekeurd krijgen, dan wordt het zelfs uitgebreid. Dat Interreg V-project 'Emploi sans frontières /Grenzeloos tewerkstellen' is ingediend binnen het programma France-Wallonie-Vlaanderen samen met Le Forem en Pôle emploi. Het ingediende projectvoorstel – dit keer hebben ze het dus samen kunnen indienen – zal lopen van 2016 tot december 2019. Pôle emploi is projectleider. Er is in dat project in acties voorzien rond de ontwikkeling van een webportaal waar alle info over grensoverschrijdend werken zal worden gebundeld: dienstverlening aan werkzoekenden, werknemers en werkgevers met onder meer sectorale jobbeurzen en begeleiding van werkzoekenden uit de drie regio's, grensoverschrijdende opleidingen waarbij op basis van de behoeftes van bedrijven langs de grens zal worden nagegaan hoe werkzoekenden uit de drie regio's een opleiding kunnen volgen die leidt naar een certificaat of attest dat ook in de andere regio marktwaarde heeft. Daarnaast zal samengewerkt worden om de opleidingen in gedeeld beheer te geven. Franstaligen zullen in dezen ook een opleiding Nederlands krijgen, nadien stage en eventueel Nederlands op de werkvloer.

Waar staan we nu met het Interreg V-project? Midden vorig jaar moesten de dossiers worden ingediend door wie interesse had. Ongeveer tweehonderd dossiers werden ingediend. Een deel ervan heeft groen licht gekregen, gelukkig ook het Interreg V-project. Dan moest het technisch worden uitgewerkt en opnieuw worden ingediend. Dat is nu gebeurd, het technisch uitgewerkt geheel is ingediend. Eind februari, begin maart komt de jury bijeen om in consensus beslissingen te nemen. Op dat moment zou het Interreg V-project kunnen worden goedgekeurd. Ik heb er ook goede hoop op dat het zal gebeuren, maar we moeten dit even afwachten. We kunnen dan nog zien of er nog een bilateraal akkoord nodig is. We moeten natuurlijk geen akkoord in stand houden als de

bepalingen eruit niet kunnen worden uitgevoerd en het voor de rest toch mogelijk blijft dat bedrijven een blijvend beroep kunnen doen op een IBO voor Noord-Fransen. Op die manier kunnen we ook de continuïteit garanderen.

Het is al van 2010 dat er tussen VDAB en Pôle emploi een afspraak bestaat om wekelijks vacatures door te sturen waarop ook de Franse kandidaat-werkzoekenden kunnen worden doorverwezen. Deze vorm van samenwerking is tussen 2010 en 2015 verbeterd door de samenwerking binnen het Interreg IV-project. Het accent is verschoven van het uitwisselen van vacatures tot het effectief bemiddelen van Franse werkzoekenden. Deze vorm van samenwerking is intussen verder uitgebreid en zal in Interreg V nog versterkt worden.

De acties die in 2015 werden opgezet ter promotie van IBO heb ik daarnet al aangehaald. Ook de taalondersteuning met IBO is een element dat ik al heb aangehaald. Ik denk dat we vandaag in een systeem zitten waar we zonder charter verder werken en waar we met Interreg V een versterking kunnen krijgen in de samenwerking tussen de drie. Ik meen dat we sterk staan.

Mijnheer Ronse, u had eerder ook gevraagd of we dat ook niet kunnen doen met Nederland of Duitsland. Daarvoor hebben we andere projecten zoals de EURES grensoverschrijdende samenwerking.

Competent is gebaseerd op ROME, een project vanuit Frankrijk. Pôle emploi gebruikt ROME. Er zijn wel wat verschillen omdat Competent verder is gegaan. We zullen nagaan hoe Competent meer gezamenlijk kan worden uitgerold en gebruikt tussen Pôle emploi en VDAB.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, ik dank u voor uw positief antwoord dat u ook werk maakt van de grensoverschrijdende mobiliteit – hoe kan het ook anders met zowel mijn collega Ronse als ikzelf in de commissie die al jaren op dezelfde nagel kloppen. Bedankt voor het belang dat u hecht aan deze problematiek.

Wat nog niet werd vermeld, zijn de gemengde teams die ook heel goed werk leveren. Ik heb geen cijfers opgevraagd, maar de laatste cijfers die mijn collega had vermeld, waren zeer positief. Er zijn redelijk wat openstaande vacatures. Die grensoverschrijdende mobiliteit is echt wel belangrijk in onze regio.

Ik ben ook blij dat er geen effectief charter nodig is om de IBO verder te zetten. Er zijn niet zoveel bedrijven die er gebruik van maken. Een groot bedrijf uit onze streek doet het wel en voor hen is het wel belangrijk. Nogmaals mijn dank voor uw inzet voor die grensoverschrijdende mobiliteit.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik heb nog een aantal bemerkingen.

Het antwoord op mijn laatste schriftelijke vraag over IBO's was dat er 33 zijn uitgereikt. Dat is echt bijzonder, bijzonder pover en dat ligt niet aan de acties van VDAB. Ik heb even de communicatie van Pôle emploi nagekeken en ik zie nergens iets over de mogelijkheid van IBO. Ik weet niet waarom, want bij Pôle emploi is er wel een zeer grote bereidheid om samen te werken met VDAB. Ik denk dat het eerder te maken heeft met de efficiëntie van de Franse overheid en de manier van werken dan het te maken heeft met goede wil. VDAB zou een krachtig signaal aan Pôle emploi moeten geven dat de cijfers moeten worden verbeterd en dat het beter bekend moet worden gemaakt. Ik ga ervan uit dat heel veel werkgevers uit Vlaanderen en West-Vlaanderen in het bijzonder staan te springen om Franse IBO'ers aan te nemen.

Het is goed dat het Interreg V-project er komt, want het zorgt voor de continuïteit van een aantal goede zaken die in de EURES Channel-structuur vervat zaten. Het betreft de financiering van de jaarlijkse 'Besoins en Main-d'Oeuvre' (BMO), een onderzoek van Pôle emploi bij werkgevers in Henegouwen, West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk over het aanbod enerzijds – het aantal werkkrachten – en anderzijds de knelpuntberoepen in de drie regio's. Voor West-Vlaanderen was dat vrij grappig: alles was een knelpuntberoep. Er waren een aantal leuke conclusies. In Noord-Frankrijk was er een overschot aan clarkchauffeurs en in West-Vlaanderen was er een enorme schaarste. Dat liet via gerichte acties een beleid op maat toe. Vandaar mijn oproep om zoiets als BMO te behouden in die nieuwe projecten of in die spin-offs van die projecten.

De gemengde teams zijn een goede zaak. Het zou goed zijn dat er ook een Frans-Vlaamse équipe mixte zou komen. Net zoiets laat toe dat IBO-maatregelen die openstaan voor Fransen beter zouden worden gecommuniceerd.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over betaald educatief verlof voor vrijwillige brandweermannen – 638 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, deze vraag heb ik ongeveer een jaar geleden, al gesteld. In oktober 2015 was er in Kortrijk een congres voor brandweermannen. Minister Jambon was daar aanwezig. Tijdens dat congres heeft hij nogmaals het betaald educatief verlof bij brandweermannen vermeld. Dat was niet de eerste keer, hij had dat vroeger ook al gedaan.

In april stelde ik u een schriftelijke vraag over dat verlof bij de brandweermannen. In het antwoord schreef u dat de situatie van de vrijwillige brandweer nog niet was besproken met de sociale partners. Daarnaast benadrukte u dat de opleidingsverstrekkers bij de Vlaamse erkenningscommissie een dossier kunnen indienen, maar dat in april nog altijd niet gedaan hadden. Het is natuurlijk de vraag of het interessant is dat één opleidingsverstrekker een aanvraag indient of dat zoiets niet beter voor de gehele brandweer geregeld wordt.

Ondertussen zijn er op de regering verschillende regio-overschrijdende afspraken rond het betaald educatief verlof gepasseerd, maar over de brandweer werd niet gesproken. In de samenwerkingsovereenkomst staat: "De wet met bijhorende uitvoeringsbesluiten voorziet in artikel 190 paragraaf 3, dat voor bepaalde opleidingen bijzondere uitvoeringsregels vastgesteld kunnen worden, dat de opleiding minimum 35 uur moet bevatten om het recht op betaald educatief verlof te openen. Ook worden opleidingen die geen direct verband houden met de beroepssituatie of met de beroepsperspectieven van de werknemers uitgesloten."

Kortom, zoals de minister voorstelt, kunnen opleidingsverstrekkers een aanvraag indienen, maar als we dit samenwerkingsakkoord goed interpreteren, dan is dit geen evidentie. Zo zou enkel de basisopleiding in aanmerking kunnen komen en niet de verdere opleidingen. Daarnaast is er een extra hindernis, want het is niet evident om de beroepsperspectieven van de brandweeropleiding aan te tonen. De minister zegt duidelijk in zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag: "In dit dossier moet gemotiveerd worden waarom voor een bepaalde opleiding een erkenning gevraagd wordt, rekening houdende met de criteria die in de wetgeving zijn vastgelegd." Waar in het antwoord op mijn schriftelijke vraag en de voorgaande

discussies in het parlement door de minister een opening gelaten werd, heeft de regering deze zomer naar mijn vermoeden de mogelijkheden zeker niet vergemakkelijkt. Ondertussen heb ik begrepen dat er in december of januari een overleg zou zijn tussen de brandweersector en uw kabinet.

Minister, werden er aanvragen voor betaald educatief verlof bij de brandweeropleiding ingediend bij de erkenningscommissie? Welke initiatieven ondernam u met uw regionale en federale collega's om het betaald educatief verlof voor vrijwillige brandweermannen mogelijk te maken? Welke stappen zult u verder nemen om dit alsnog mogelijk te maken? Heeft het overleg ondertussen al plaatsgehad? Wat zijn desgevallend de resultaten van dit overleg?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Bij de Vlaamse erkenningscommissie zijn er nog altijd geen dossiers ingediend voor de erkenning van de opleiding voor vrijwillige brandweer.

Als achtergrond wil ik u meegeven dat een aanvraagdossier, als dat er zou komen, sinds de zesde staatshervorming moet worden ingediend bij de Vlaamse, de Waalse en de Brusselse erkenningscommissie. Er is wel een samenwerkingsprotocol, maar dat verandert in essentie niets aan het feit dat het bij alle drie moet worden ingediend. In dit protocol is bijvoorbeeld geregeld dat elke erkenningscommissie de andere informeert over welke opleidingen zij erkennen, zodat desgewenst opleidingen van een andere erkenningscommissie kunnen worden overgenomen. Elke erkenningscommissie kan zelfstandig beslissen, dat lijkt me logisch vanuit de zesde staatshervorming.

Voor de Vlaamse erkenningscommissie is de procedure heel eenvoudig gemaakt. Op de website werk.be staat het aanvraagformulier. Daarop moet informatie worden gegeven over wie de opleiding organiseert, voor welke doelgroep, wat de opleiding inhoudt, wanneer deze georganiseerd wordt en hoe deze gefinancierd wordt. Nadien doet de Vlaamse erkenningscommissie op basis van deze fiche een uitspraak of de opleiding erkend kan worden of niet.

Eind 2015 heeft een overleg plaatsgevonden tussen mijn kabinet en het kabinet van de federale minister over deze kwestie. Er is toen afgesproken om een overleg met de sector te plannen. Deze maand januari zal dit overleg plaatsvinden en zullen de verschillende opties met de brandweersector worden overlopen. Het is dus 'work in progress'.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb daar niets aan toe te voegen, hopende op een positieve vergadering in de loop van januari.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.